

chov skotu

V TOMTO VYDÁNÍ

ŠLECHTĚNÍ
CRV Beef on Dairy

O FARMĚ
Agro Posázaví, a. s.

ZDRAVÍ A MANAGEMENT
Biokontrola a biosekurita

NOVINKY

- 3 Z DOMOVA / ZE SVĚTA
- 7 Info CRV
- 13 Info AHV
- 26 Info Farmsystem
- 30 Info Novonesis
- 34 Info De Heus

CHOVATELSKÉ AKCE

- 4 Vyhlášení MFR 2025

O FARMĚ

- 5 Agro Posázaví, a. s.
- 21 2v1 pod hlavičkou JTZE a. s.

ŠLECHTĚNÍ

- 8 TOP české strakaté
- 14 CRV zavádí plemennou hodnotu pro metan
- 18 CRV Beef on Dairy
- 24 TOP holštýn
- 32 Znaky v plodnosti

MANAGEMENT VÝŽIVY

- 10 Systémy krmení v suchostojném období

ZDRAVÍ A MANAGEMENT

- 12 ZS Ostřetín a. s. a AHV tranzitní období
- 16 Biokontrola a biosekurita v chovu skotu

MANAGEMENT

- 28 Riziko vysokého obsahu kyseliny máselné v travních silážích

O akci

4 Vyhlášení
MFR 2025

O farmě

5 Agro Posázaví, a. s.

Management výživy

10 Systémy krmení
v suchostojném
období

Šlechtění

14 CRV zavádí PH
pro metan

T I R Á Ž

Časopis Chov skotu je vydáván 3x ročně společností CRV Czech Republic, spol. s r. o.

Distribuce:

Chov skotu je zdarma doručován chovatelům skotu a vybraným zemědělským školám a institucím. Na jeho vydávání se podílejí společnosti CRV Czech Republic, spol. s r. o., De Heus, a. s., FARMCZSYSTEM, s. r. o., a Novonesis. Chovatelé skotu mohou o zaslání časopisu požádat prostřednictvím obchodních zástupců výše uvedených společností. Ostatní zájemci si jej mohou stáhnout v elektronické podobě ze stránek www.crv.cz/cs/chov-skotu.

Redakce + inzerce: Bc. Hana Hájková

e-mail: hana.hajkova@crvcz.cz

CRV Czech Republic, spol. s r. o.

Plemenářská stanice 420, Zásmyky 281 44

Tisk + grafické zpracování:

Metoda spol. s r. o.

e-mail: metoda@metoda.cz

tel.: +420 543 214 485

Fotografie:

Z archivu CRV Czech Republic, spol. s r. o.,

CRV B.V. a partnerských organizací.

Prohlášení:

Vydavatel neodpovídá za názory vyjádřené autory jednotlivých příspěvků, ani jejich názory nemusí zcela sdílet. Snahou vydavatele je poskytovat prostřednictvím Chovu skotu pravdivé a přesné informace z různých oblastí chovu skotu. Přesto nemůže být vůči společnosti uplatňována žádná odpovědnost za chyby v obsahu jednotlivých příspěvků. Všechna práva jsou vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být použita jakýmkoliv způsobem bez předchozího písemného souhlasu vydavatele.

MK ČR E 15326

ISSN 1801-5409

CRV Czech Republic rozšiřuje svou podporu i na Polsko a Pobaltí

Vedení společnosti CRV v Nizozemsku se rozhodlo svěřit odpovědnost za zajištění podpory trhů v Polsku a Pobaltí týmu CRV v České republice. Roli area manažera odpovědného za tyto země zastává Ing. Miroslav Duchoň.

Tým společnosti CRV Czech Republic, spol. s r. o., který již pět let poskytuje technickou a odbornou podporu kolegům na Slovensku, nyní převzal odpovědnost za rozvoj na trzích v Polsku a v Pobaltí. V rámci tohoto nového regionálního přístupu budou partnery společnosti CRV v Estonsku chovatelská asociace ETKU, v Lotyšsku společnost Siguldas a v Litvě společnost Gencentras. V Polsku je hlavním partnerem CRV firma HG Plus.

Tento krok posílí postavení CRV na mezinárodní úrovni a umožní společnosti nabízet své služby a produkty jako HerdOptimizer, Ovalert nebo SireMatch šir-

šímu okruhu zákazníků ve střední a východní Evropě. Spolupráce s klíčovými partnery v regionu umožní CRV lépe

reagovat na potřeby a požadavky chovatelů, což přispěje k dalšímu rozvoji týmu a růstu společnosti.

POLSKO A POBALTÍ

KONZULENT CHOVU SKOTU

PŘIDEJTE SE K NAŠEMU TÝMU!

Hledáme vhodné kandidáty nebo kandidátky na pozici **konzulent** chovu skotu (**okr. Svitavy, Ústí nad Orlicí**), který se bude zabývat podporou chovatelů v oblasti plemenářského a reprodukčního poradenství.

U určené skupiny chovatelů bude zajišťovat tvorbu přípařovacích plánů, rozborů stáda, prezentaci produktů a služeb s podporou moderních softwarových nástrojů společnosti CRV.

U zákazníků CRV se bude podílet i na zavádění moderních softwarových a hardwarových nástrojů za účelem zvýšení efektivity a zdraví stáda.

Požadujeme:

- Středoškolské nebo vysokoškolské vzdělání zemědělského směru
- Znalost problematiky chovu skotu
- Dobrá znalost PC
- Obchodní a prezentační dovednosti
- Řidičský průkaz skupiny B

Nabízíme:

- Podporu ze strany velkého a dobrého kolektivu CRV
- Zázemí stabilní společnosti
- Odborný a kariérní růst
- Firemní telefon a notebook
- Osobní automobil i k soukromému použití
- Stravenkový paušál
- 5 týdnů dovolené
- Příspěvek na penzijní pojištění

Kontakt: Vojtěch Švorc, vojtech.svorc@crvcz.cz

Slavnostní vyhlášení Mléčné farmy roku 2025

■ zdroj: www.mlecnafarma.cz, 04./2025
redakčně zkráceno

V prostorách hotelu Jezerka se dne 6. 3. 2025 uskutečnil již 17. ročník Mléčné farmy roku. Tato prestižní soutěž ve kvalitě chovu dojníc se těšila hojné účasti. Kromě chovatelů plemene čestr a holštýn přivítal Jiří Burdych (VVS) opět zajímavé přednášející, např. Dr. Jochema Geurtse ze společnosti CowSignals, za jehož účasti jsme den před vyhlášením Mléčné farmy uspořádali pro tři desítky účastníků workshop v zemědělském družstvu ZDERAZ. Na vyhlášení měla své místo již tradiční panelová diskuse se čtyřmi předsedy špičkových českých chovů a nechyběl ani ministr zemědělství Marek Výborný. Nejen samotné výsledky potvrdily, že české chovy mléčné-

HOLŠTÝNSKÁ kategorie I. místo: AGRAS Bohdalov, a. s. – Farma Bohdalov VKK se 101 body

Kategorie ČESTR I. místo: LUKRENA, a. s. – Farma Řenče VKK pl. C se 102 body

Výsledky – kategorie HOLŠTÝN (463 farem)

Název společnosti / Farma	POŘADÍ	MD	PSB	LS do 4,0	T + B	Lak. den	Nádoj	Poř. lak
AGRAS Bohdalov, a. s./Bohdalov VKK	1	394	108	92	3,46	170,20	48,33	2,54
VYŠOČINA D. Hrachovice/Dol. Hr.	2	366	124	93	2,86	151,70	39,88	2,18
LUKA, a. s./Vys. Studnice VKK	3	376	170	87	3,35	175,66	47,28	2,03
ZEMOS Zubčice s. r. o./Zubčice VKK	4	372	165	90	2,89	149,86	40,98	2,16
ZERAS a. s./Pavlov	5	382	194	87	3,12	163,90	44,43	2,36

Výsledky – kategorie ČESTR (328 farem)

Název společnosti / Farma	POŘADÍ	MD	PSB	LS do 4,0	T + B	Lak. den	Nádoj	Poř. lak
LUKRENA a. s./Řenče VKK čestr	1	373	116	90	2,58	161,47	35,63	2,19
PODCHLUMÍ a. s./Hejnice	2	368	124	90	2,39	144,23	32,28	2,46
ZAS Horní Bradlo/Javorné	3	365	168	89	2,61	163,18	35,85	2,69
VOD Zdislavice/Zdislavice C	4	364	194	86	2,71	158,26	37,37	2,42
Podorlicko a. s./Verměřovice MF	5	372	139	89	2,61	166,02	35,02	2,30

ho skotu udávají světové trendy a jsou mezi pěti nejlepšími zeměmi na světě.

Výsledky ročníku 2025

V kategorii HOLŠTÝN se letošním skokanem roku stalo **ZD Červený Hrádek, farma Červený Hrádek**.

Farma se posunula o neuvěřitelných 324 míst. V roce 2024 dosáhla farma hodnot: Mezidobí 370; PSB 163; LS do 4,0–89; Suma kg T + B 2,69; Průměrný lak. den 156,18; Nádoj na ustájenou 35,70.

V kategorii ČESTR se letošním skokanem roku stal podnik **ZOD Čičenice, farma Újezdec**.

Farma Újezdec se zlepšila o 151 míst. V roce 2024 dosáhla farma hodnot: Mezidobí 397; PSB 332; LS do 4,0–78; Suma kg T + B 2,40; Průměrný lak. den 207,5; Nádoj na ustájenou 33,02. ■

AGRO Posázaví, a. s. – stálice mezi nejlepšími holštýnskými podniky na Vysočině

Postupné investice, koncentrace zvířat na jedno středisko, efektivní šlechtění s pomocí genomiky a v neposlední řadě vlastní produkce krmivové základny pomohly podniku dostat se v poslední dekádě mezi špičku v regionu.

■ autorka: **Martina Sasáková**

Podnik hospodařící na havlíčkobrodském okrese, jenž vznikl spojením dvou zemědělských družstev – Okrouhlice a Veselý Ždár, začal s převodným křížením v roce 1975. Na rozdíl od většiny podniků, kde byl v tu dobu chován převážně červenostrakatý dobytek, se zde křížilo na černostrakaté nížinné. Když v roce 1993 nastupoval do podniku současný hlavní zootechnik Ing. Jaroslav Pokorný, bylo ve stádě již více než 50 % černé krve. Od roku 1994 se se svými kravami účastnili také výstav, kde získali v kategorii „z domácího šlechtění“ mnohá ocenění.

Koncentrace dojníc

„Když jsem do podniku nastupoval, družstvo mělo celkem 750 ks dojníc s užitkovostí kolem 5 000 litrů mléka, které byly ustájeny v sedmi kravínech v sedmi různých vesnicích, které spadaly pod dvě střediska. Každé středisko mělo v té době tři provozní zootechniky,“ vzpomíná Ing. Pokorný na své začátky. „Tento stav trval až do roku 1996, kdy vznikla akciová společnost a začala se zpracovávat studie, jak pokračovat dál.“ První rekonstrukce začala ve Vadíně, kde se rekonstruovala odchovna mla-

Farma ve Vadíně

dého dobytka na velkokapacitní kravín, do kterého byly svezeny dojnice ze šesti vesnic. Po rekonstrukci v roce 2000 byla užitkovost stáda na úrovni 7 600 kg mléka. V té době patřil Vadín společně s Olešnicí k nejlepším střediskům. V roce 2005 pak byly všechny dojnice přesunuty do Vadína a na ostatních místech byl pak ustájen už pouze mladý dobytek.

Velký posun s novou stájí

V roce 2016 se podnik rozhodl požádat o dotace na výstavbu kompletně nové stáje, aby všechna zvířata mohla být ustájena ve Vadíně, ale se svou žádostí neuspěl. „Věděli jsme, že nová stáj by pro nás byla zase velkým krokem kupředu, proto bylo v roce 2017 rozhodnuto, že její výstavbu budeme realizovat z vlastních

zdrojů a úvěrů.“ Stáj s kapacitou 660 dojníc, včetně nové dojírny 2 x 18 side by side od společnosti Fullwood, byla spuštěna v roce 2019. „Na podzim téhož roku jsme rekonstruovali ještě stávající stáj, a v roce 2020 jsme mohli konečně přesunout všechny kategorie skotu do Vadína, a tím zajistit kompletně uzavřený obrát našeho stáda,“ pokračuje Ing. Pokorný, jehož slova ještě doplňuje zootechnička Jana Česarová tím, že do do jejich stáda nenakupují žádná zvířata ani nevyužívají embryotransferu. „Jedinou výjimkou byly jalovice plemene montbeliarde, které jsme do stáda zařadili, abychom zlepšili složky, ale pravda je, že při užitkovosti přes 11 tisíc kg mléka, na které jsme byli již při výstavbě nové stáje, jsou složky u tohoto plemen přibližně stejné

Maximální komfort v teletniku s krmnými automaty

jako u holštýnů. Postupně tedy všechny červené krávy nahradíme holštýnkami,“ vysvětluje Ing. Pokorný.

Není to jen o ustájení

K vysoké užitkovosti stáda, která je v tuto chvíli přes 12 800 kg mléka, samozřejmě nepomohla jen výstavba nové stáje. Jedním z klíčových faktorů je také kvalitní krmivová základna, kterou si podnik zajišťuje sám. „Veškerá produkce je závislá na objemných krmivech, proto jim věnujeme velkou pozornost. Osiva u kukuřice si vybírám sám a dbáme také na další faktory, jako jsou včasné zasetí a sklizeň, které také významně ovlivňují kvalitu krmiva.“ Sklízňové práce jak u senáží, tak u siláže řeší v AGRO Posázaví dodavatelé. „Jednak nemáme řezačku, jednak víme, že služba nám přijede na zavolání přesně v době, kdy ji potřebujeme.“

„Máme dvě krmné dávky – jednu pro produkční krávy a druhou pro suchařky, která obsahuje vyšší podíl slámy. Pro skupinu rozdoje pak do směsi pro produkční krávy přidáváme ještě komponenty pro nástup laktace,“ vysvětluje systém krmení paní Česarová. „Tento systém krmení má ale i své nevýhody, a to že máte vysoký nádoj před zasušením. V průměru jsme na 35, ale zasušovali jsme i krávy při 55 litrech.“

Důležitým faktorem, který se rovněž zasloužil o zvýšení užitkovosti, byl přechod na trojí dojení, se kterým v podniku začali v roce 2003. „Krávy si o něj vyloženě „říkaly“, při dvojitěm dojení už měly úplně plná vemena. Začali jsme s trojím dojením rovnou u všech kategorií, vždy po 8 hodinách, a zaznamenali jsme meziroční nárůst o 1–2 litry denně.“

Šlechtění, genomika a spolupráce

Šlechtění je v AGRO Posázaví zaměřeno na zdraví a dlouhověkost krav. „Zvyšovat užitkovost už nepotřebujeme, proto se zaměřujeme právě na tyto dva důležité znaky. Chceme, aby měly krávy ideální podmínky pro to, aby i při vysoké užitkovosti vydržely ve stádě co nejdéle. Protože jsme v posledních sedmi letech prodali ročně cca 100 vysokobřezích jalovic, je pro nás rovněž důležitá efektivní selekce, abychom si nechávali jen ta nejlepší zvířata,“ vysvětluje postupy Ing. Pokorný. Právě potřeba výběru těch nejlepších kusů pro obnovu stáda byla hlavním důvodem, proč se podnik jako jeden z prvních v okrese rozhodl v roce 2019 začít s genomickým testováním. „Dříve jsme vybírali zvířa-

ta vizuálně a podle užitkovosti matek. Nebyla to vždy ta správná volba, ale to ukázaly až vlastní výsledky daných krav v pozdějším věku. Výsledky genomiky nás mile překvapily tím, že potvrdily skutečné výsledky našich zvířat. Viděli jsme, že čísla opravdu fungují a mohli jsme tak začít efektivně selektovat.“

Aby zajistili potřebný obrát stáda, je v současné době připouštěno 40 % nejlepších jalovic, 10 % nejlepších prvotetek a 10 % nejlepších druhotetek sexovanými inseminačními dávkami. Na zbývající jalovice a prvotelky jsou používány konvenční holštýnské dávky a zbytek starších krav je připuštěn dávkami býků plemene belgické modré.

Inseminační dávky býků si podnik vybírá v rámci systému All Inclusive, do kterého se zapojil před dvěma lety. „Naše spolupráce s CRV se historicky vyvíjela, a za ty roky prokázala, že opravdu funguje. Jsme velmi spokojeni jak s odborným poradenstvím od Ing. Hrudý a pana Bělovského, tak i s produkty a službami, které využíváme. Je to zkrátka ucelený koncept, který má hlavu a patu,“ hodnotí Ing. Pokorný vzájemnou spolupráci.

Další kroky k lepšímu stádu

Co se týká dalších plánů a kroků, které by na farmě ve Vadíně chtěli udělat, mají oba zootechnici naprosto jasno. „Kategorií, do které nyní potřebujeme investovat, jsou telata. V roce 2022 jsme vybudovali nový teletník na krmných automatech, kde je osm kotců po 15 telatech, která jsou zde ustájena od 20. dne života.“ Přínos teletníku byl podle Ing. Pokorného obrovský, telata daleko lépe rostou a prospívají. „Teď je ještě potřeba se zaměřit na čerstvě

Pohled do stáje ve Vadíně

narozená telata, abychom jim poskytli co nejlepší podmínky i v tom nejranějším věku. Máme hotový projekt na porodnu a teletník, a v současné době se rozhodujeme ohledně financování – zda zkusíme požádat o dotace, nebo budeme projekt opět financovat ze svých zdrojů. Pokud se nám to podaří zrealizovat, bude již celý „okruh“ zvířat nastaven tak, jak má být.“

Dalším plánem pro letošní rok je instalace 14 horizontálních vrtulí s průměrem šest metrů v produkční stáji. „Když jsme stáj spouštěli, mysleli jsme si, že přirozená výměna vzduchu bude dostatečná, ale při neustálém oteplování to bohužel nestačí. Loni jsme v produkční stáji zkusili nainstalovat prvních šest kusů a rozdíl je opravdu znát. Dvě vrtule jsme dali i do stáje pro suchačky, abychom i u nich eliminovali tepelný stres,“ uzavírá své povídání a plány Ing. Pokorný. ■

Zootechnický tým AGRO Posázaví – Jana Česarová, Ing. Jaroslav Pokorný, Karolína Doksanská a konzultant CRV Jan Bělovský (zleva)

INFO CRV

Systém All Inclusive CRV hlásí úspěch: Přes 100 spokojených zákazníků v ČR!

■ autorka: Ing. Jana Hrdoušková Prošková

Systém **CRV All Inclusive** se v posledních letech stal vyhledávaným řešením pro chovy dojníc napříč Českou republikou. Na konci roku 2024 byl tento komplexní plemenářský a reprodukční servis využíván již více než stovkou zemědělských podniků. Klíčovým důvodem jeho rostoucí oblíbenosti je **úspora času, snížení**

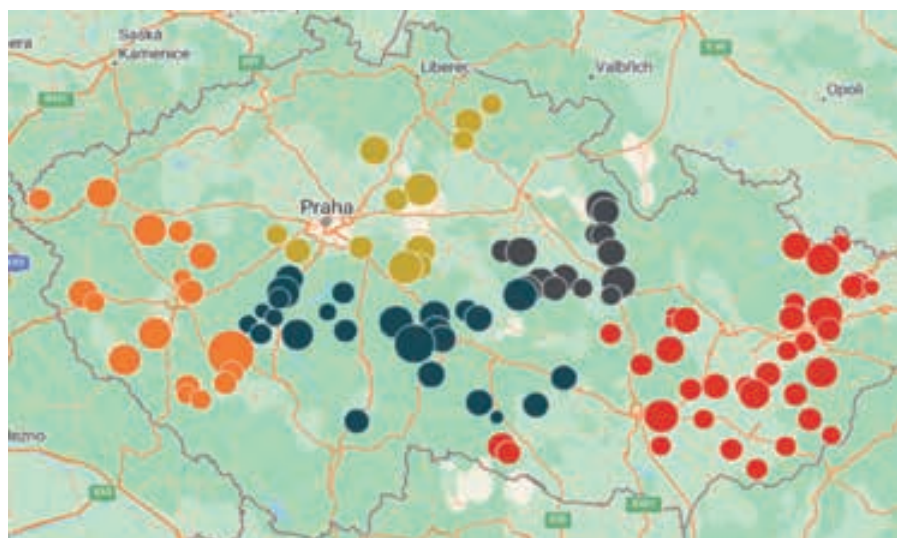
nákladů, a především měřitelné **zlepšení reprodukčních výsledků**.

Koncept All Inclusive je postaven na tom, že CRV Czech Republic, spol. s r. o., zajišťuje pro podnik veškeré klíčové činnosti spojené s **řízením reprodukce a šlechtění**. All Inclusive zahrnuje ucelenou nabídku služeb, produktů a podpory přepočítanou na měsíční paušál na krávu zapojenou v KU bez ohledu na počet

ustájených (inseminovaných) jalovic. Součástí je rovněž **odborné poradenství**, jehož cílem je optimalizace provozu podle potřeb konkrétního chovu. Jak se můžete dočíst v předchozím článku o Agro Posázaví, a. s., právě spolupráce s CRV v rámci tohoto konceptu přináší konkrétní benefity, a to v souladu se stanovenými chovatelskými cíli podniku.

Výhodou konceptu All Inclusive je jeho **flexibilita**. Využívají ho jak větší podniky, tak i menší chovy u nás i na Slovensku, které se chtějí soustředit na produkci kvalitního mléka a zdravý chov, aniž by musely denně řešit složitosti okolo reprodukce a plemenářské strategie. Systém navíc poskytuje přístup k moderním digitálním nástrojům, jako je přípravný plán **SireMatch** nebo nástroj pro genomování plemenic **HerdOptimizer**, které pomáhají farmářům lépe plánovat a rozhodovat na základě konkrétních dat.

Spokojenost takových stálých, jako je AGRO Posázaví, a. s., je pro nás skvělou vizitkou. Jsme vděční za důvěru, kterou nám naši zákazníci projevují, a jejich spokojenost je pro nás tou nejlepší odměnou a zároveň motivací k dalšímu rozvoji a zlepšování našich služeb. ■

Přehled zákazníků CRV All Inclusive

Noví TOP býci z programu CRV CZ

Dubnový výpočet plemenných hodnot potvrdil vynikající genetický potenciál trojlístku mladých býků, kteří byli vybráni do inseminace na naši stanici v Zásmukách. Postavení v TOP potvrdili i býci prověření na dcerách Warlock, Virginia a Hoeri.

■ autoři: Ing. Danuše Kolářová, Ing. Pavel Talácko

Novinky v nabídce InSire

Zohy ZEL-158 se narodil v Podorlicku a. s. Mistrovice na farmě Verměřovice. Jeho matka po otci Mesias nadojila na 1. laktaci 10 042 kgM s 3,81 %T a 3,71 %B, na 2. laktaci 13 376 kgM s 3,80 %T a 3,64 %B. Matka vyniká výborným exteriérem (83-80-81-86). Vybranou matkou býků byla i její matka (o: Wobblers), která na 2. laktaci nadojila 10 990 kgM s 3,96 %T a 3,89 %B. Vynikající mléčnou užitkovost měla i prabába po otci Mint s průměrem za pět laktací 11 310 kgM s 3,90 %T a 3,58 %B. Otec Zohyho Zeldy bude mít v nejbližší době první otelené dcery. Zeldy si drží vysoké PH souhrnného indexu GZW, tak jako jeho otec Zeiger. Zeiger je spolehlivě prověřený na necelých tisíci ukončených 1. laktací dcer. Zohy je 2. nejlepší syn Zeldy v GZW. Velkou předností Zohyho je vysoká PH mléčné užitkovosti a předpoklad výborných přírůstků ve výkrmu. U potomků čekáme spíše větší tělesný rámec s průměrným osvalením a velmi suchými končetinami. Plemenné hodnoty pro utváření vemen predikují středně dlouhá vemen a výborným zadním upnutím, optimálním rozmístěním předních i zadních struků. Zohy má velmi dobré plemenné hodnoty pro fitness znaky, především dlouhověkost, plodnost, vitalitu telat a index zdraví vemene, se kterým souvisí nízká pravděpodobnost výskytu mastitidy a SB v mléce u dcer. Zohyho doporučujeme pouze na krávy, díky RPH obtížnosti porodů 99. Zohy je prostý genetických vad, má kappa kasein BB a beta kasein A1A1.

Dalším z mladíků je **Herod HCH-202** narozený v Zemědělské společnosti Dobříš, spol. s r. o. po úspěšném embryotransferu. Jeho matka po otci Warlock nadojila na 1. laktaci za 292 dní 8 240 kgM. Její matka (o: Rolls) nadojila na 3. laktaci 9 668 kgM s 3,62 %T a 3,40 %B. Otec Heroda je Hopfen, vynikající genomický býk. Dědek Hashtag, který má v inseminaci více než 50 synů (Hopfen je 5. nejlepší v GZW), je již spolehlivě prověřený na dcerách. Jak Hopfen tak Hashtag mají stabilní GZW i PH exteriéru. Herod je v dubnovém výpočtu 3. nejlepší syn z 244 genomovaných synů Hopfena s nejlepšími PH pro fitness. Herod vyniká výbornými PH pro mléčnou užitkovost. Býk najde využití i ve stádech s výkrmem býků, jeho PH pro masnou produkci jsou také na vysoké úrovni, především jatečná výtěžnost. Herodovi potomci by měli být středního rámce s lehce nadprůměrným osvalením. Predispozice pro utváření vemen jsou velmi příznivé. Celkově by mělo být vemen harmonické bez větších

ZOHY CZ 897118053

vad s ideální délkou a tloušťkou struků. Velká přednost Heroda jsou fitness znaky. Vynikající PH pro dlouhověkost, plodnost, nízké SB v mléce a index zdraví vemene. Býk je vhodný na jalovici, jeho PH pro obtížnost porodů je 115. Býk je prostý genetických vad, má kappa kasein AA a beta kasein A1A2.

Třetí novinkou je **Hitcher**, který se narodil v Rolnickém družstvu Čereňany na Slovensku. Matka (o: Weitblick) nadojila na 1. laktaci 9 041 kgM, na druhé laktaci 10 366 kgM. Bába je dcerou Hariba a měla také vynikající laktace, když v průměru čtyř laktací nadojila 10 005 kgM. Otec Hitchera Hashtag je již prověřený na 1. laktacích svých dcer. Hashtag má v inseminaci přes 50 synů. Hitcher je jeho 4. nejlepší syn v souhrnném indexu GZW z 3 085 testovaných. Děda Hayabusa má v inseminaci 14 synů a Hashtag je jeho nejlepším synem v indexech GZW a MW. Oba předci mají stabilní PH pro mléčnou užitkovost. Hitcher představuje typického zástupce kombinovaného plemene.

HEROD CZ 074794024

HITCHER SK 814054044

Jeho největšími přednostmi jsou mléčná a masná užitkovost. Především vysoké PH pro mléko a vysoké PH pro přírůstek ve výkrmu, jatečnou výtěžnost a jatečnou třídu. Potomci by měli mít průměrný rámec s průměrným osvalením. V utváření vemen by měl vyčnívat především závěsným vazem, délkou a tloušťkou struků. Hitcher vyniká v PH zdraví především dlouhověkostí, dojitelností a nízkým obsahem somatických buněk v mléce dcer. Býka bychom doporučili pouze na krávy, jeho PH pro obtížnost porodů je 100. Býk je prostý genetických vad, má kappa kasein AA a beta kasein A1A2.

Býci nově prověřeni na dcerách

Do nabídky býků, kteří již mají otelené dcery, nově zařazujeme **Deluxe BA-147**. Deluxe se narodil v Rakousku na farmě

Stuphann. Matka Sandra (o: Herzs Schlag) nadojila na 2. laktaci 10 216 kgM s 5,07 %T a 3,84 %B. Vysoký obsah T+B má i bába Steffi (o: MG), která v průměru tří laktací nadojila 11 111 kgM s 4,26 %T a 3,87 %B. Vynikající mléčná produkce s vysokým obsahem tuku a bílkovin, rychlé spouštění mléka a malá náchylnost k mastitidám jsou největší přednosti i dcer Deluxe. Tyto jsou mírně většího tělesného rámce s průměrným osvalením, bezproblémovými končetinami a dobře upnutými vemeny s optimální délkou a tloušťkou struků. Ostatně kvalitu dcer potvrzuje i řada již vybraných matek býků do našeho programu, které se narodily z prvního nasazení býka. Deluxe doporučujeme využívat pouze na krávy.

Druhou novinkou mezi býky prověřenými na dcerách je **Whitestar HG-518**, kterého jsme také používali jako genomického býka. Whitestar pochází z Rakouska z farmy Grabenbauer. Matka Ghana (o: Haribo) má v inseminaci dva syny z přenosu embryí, bába Gloria (o: Versetto) nadojila v průměru čtyř laktací 13 426 kgM s 3,76 %T a 3,29 %B. Prabába Gugi (o: Wille) nadojila v průměru čtyř laktací 13 939 kgM. Velkou předností dcer jsou vedle vynikající mléčné užitkovosti i výborné znaky zdraví, hlavně nízký obsah somatických buněk. Předností je plochá laktační křivka a předpoklad výrazného zvýšení produkce ještě na druhé a dalších laktacích. Dcery jsou středního rámce s výbornými končetinami a vemeny s optimálním tvarem i postavením struků. Whitestar je prověřený na velice snadné porody, takže je vhodný i na jalovice. Také jeho dcery nově vybíráme do kategorie matek býků. ■

Kompletní nabídku našich býků najdete i s katalogovými listy na webu: www.crv.cz

Tabulka: TOP 30 býků registrovaných v ČR

Jméno	Registr	GZW	r	MW	FW	FIT	Mkg	T%	B%	DLH	PER	FRW	OPP	OPM	SB	DOJ	VIW	RAM	OSV	KON	VEM
WATERLINE	HG-594	150	75	134	103	134	1222	0,00	0,00	125	110	122	108	107	128	97	106	105	98	113	117
WIDERHALL	HG-580	149	76	132	116	126	1133	-0,01	0,03	122	103	114	101	106	127	101	100	110	98	104	118
HELMET	HCH-200	147	75	127	118	123	901	0,03	0,04	124	109	106	107	113	115	119	112	99	106	107	114
MILCHWERK	MOR-382	147	75	130	116	125	1603	-0,34	-0,09	123	101	113	113	107	120	102	105	102	98	113	106
ZAMGEHTS	ZEL-157	146	76	133	118	119	1376	-0,12	-0,02	113	106	112	104	99	119	98	105	106	102	96	101
HIMOLA	HCH-186	145	75	122	123	127	1134	-0,21	-0,07	130	104	115	115	111	116	106	103	107	109	117	118
WILDTRAK	HG-577	145	76	130	110	123	1384	-0,10	-0,13	123	104	117	108	102	117	126	103	107	107	104	110
WACHAU	HG-572	145	77	125	99	136	1289	-0,21	-0,11	129	105	129	105	116	127	115	102	102	96	102	119
HEUBERG	HCH-199	145	76	122	128	122	863	-0,04	0,00	127	108	103	107	109	112	105	117	90	92	119	119
HALFWAY	HCH-192	145	76	127	120	123	928	-0,02	0,08	117	109	116	93	112	120	101	92	115	102	106	119
HONORAR	HCH-195	145	76	127	114	124	1217	-0,13	-0,06	126	109	106	98	108	123	109	105	107	100	111	116
HEISS	HCH-144	145	83	122	122	123	944	-0,09	-0,04	126	110	111	106	110	111	117	109	97	102	113	122
ZOHY	ZEL-158	144	75	127	115	124	1090	-0,11	0,02	113	105	112	98	106	125	102	114	111	96	102	114
HANSON	HCH-185	144	76	123	117	129	923	-0,05	-0,02	121	106	113	124	104	134	99	109	101	102	102	122
WORLDSBEST	HG-578	144	76	131	103	122	1220	-0,03	-0,04	125	95	100	105	109	128	116	112	98	94	97	116
HALOGEN	HCH-187	144	75	124	115	127	855	-0,01	0,03	121	114	115	114	108	115	106	107	111	98	109	113
WITNESS	HG-579	144	76	125	104	132	871	0,06	-0,01	127	100	130	114	111	118	113	109	104	99	111	117
MEDEON	MOR-374	143	75	126	109	129	1171	-0,15	-0,04	122	99	121	117	104	126	94	106	110	105	110	116
HEUWIESE	HCH-201	143	75	125	117	126	951	0,01	-0,04	124	111	111	112	102	126	101	101	97	107	111	117
HEROD	HCH-202	143	74	123	115	132	1017	-0,08	-0,06	129	107	129	115	103	122	102	98	99	106	99	109
HOPFEN	HCH-131	143	81	116	124	133	793	-0,13	-0,05	131	108	128	117	101	117	89	107	106	106	112	113
HAYWARD	HCH-145	142	82	126	118	120	1012	-0,08	0,03	115	110	108	111	110	128	92	100	107	101	109	109
MEGASTAR	MOR-358	142	80	135	105	116	713	0,41	0,13	109	102	113	99	110	109	113	100	104	105	108	119
EINTRACHT	EG-84	142	80	131	111	116	658	0,43	0,05	109	97	112	105	97	113	129	109	91	99	93	115
HOOTY	HCH-203	142	75	123	103	131	1059	-0,08	-0,10	133	111	121	111	103	109	128	112	83	96	113	113
MIR NACH	MOR-383	142	75	123	112	127	978	-0,06	-0,04	123	107	119	98	105	121	106	106	103	101	107	111
DUPLEX	BA-147	142	78	132	115	110	1360	-0,06	-0,08	112	109	104	98	105	106	121	94	120	97	106	114
WAR ADMIRAL	HG-591	142	75	130	117	115	1215	-0,07	-0,04	113	110	99	100	114	118	112	104	98	103	104	115
HASHTAG	HCH-93	142	98	128	120	110	1253	-0,08	-0,08	107	103	102	108	108	116	106	105	112	103	116	108
ZEIGER	ZEL-143	141	98	121	121	117	854	-0,05	-0,01	110	111	110	91	105	125	95	92	99	100	103	100

Systemy krmení v su

Snad ani není potřeba zdůrazňovat, jak důležité období v životě krav je období po zaprahnutí – laktující kráva se v období stání na sucho (před dalším porodem) musí zregenerovat, aby byla připravená po otelení podávat opět špičkový výkon. To od ní chovatel očekává. Zavedených způsobů nastavení krmných dávek v tomto období existuje několik a každý výživářský poradce „vyznává“ nějaký.

■ autorka: Ing. Katarína Langerová Kubeková, specialistka pro skot De Heus a. s.

System dvou skupin zaprahnutých krav

Historicky nejfrekventovanějším systémem v první polovině tranzitního období (tj. do otelení) byl (a pořád je) užívaný systém **dvou skupin zaprahnutých krav** – první jsou klasické „suchařky“, které se přesunou tři týdny před otelením do další skupiny nazvané „příprava na porod“. Celé období záprahu obvykle trvá dva měsíce, i když jsem se setkala s jeho mírným či větším zkrácením.

Krmení v těchto obdobích bývá rozděleno na dvě samostatné, živinově odlišné krmné dávky.

U zaprahnutých zvířat většinou výživář komponuje krmnou dávku na větším podílu senáže a části siláže tak, aby dosáhl obsahu dusíkatých látek mezi 12 až 15 % a TMR měla nízkou energii. Kráva by na ní až do porodu neměla zvyšovat své tělesné skóre (požadavek 3,5 bodu). Rozpětí v dusíku je poměrně široké; rozdíl bývá většinou v typu senáže. Ve vojtěškových oblastech lze snadněji dosáhnout na 15 % Nl, v oblastech s travními senážemi bývá toto procento z objemných krmiv nižší. Proto v zemědělských podnicích, kde některá ze sečí trav dosahuje pod 13 % dusíku, je zařazení dalšího zdroje dusíku do krmné dávky (KD) většinou nezbytné. Asi nejdůležitějším parametrem v KD není ani tak obsah hrubých N-látek, ale obsah absorbovatelného dusíku.

Krmná dávka bývá obvykle doplňována větším množstvím vlákniny, jejímž zdrojem by měla být řezaná nezávadná sláma nebo seno vysoké kvality v množství 3–5 kg. Toto vysoké množství suchého objemného krmiva jednak ředí energetickou hodnotu KD a také slouží k dostatečné naplněnosti batoru. Do takovéto krmné dávky musí být obvykle přidáván zdroj dusíkatých látek (např. řepkový nebo sójový extrahovaný šrot, sladový květ, mláto apod.) a je potřeba správně vyladit zejména obsah makroprvků. Dnešní krávy dokážou sežrat 12–13 kg sušiny mixu.

V některých zemědělských podnicích je stejnou TMR pro zaprahlé krávy krmena i skupina vysokobřezích jalovic. Březí jalovice má o něco vyšší požadavek na obsah dusíkatých látek v dietě, protože ještě dorůstá. Vhodné je tedy obsah dusíku v TMR pro obě kategorie o něco navýšit – na 16 % Nl, bez navýšení energetické hodnoty mixu.

TMR s vysokým obsahem kukuřičné siláže

Dalším přístupem k dietě zaprahnutých zvířat je TMR s **vysokým obsahem kukuřičné siláže**, s minimem anebo s žádnou senáží, s vysokým podílem slámy a vysokým doplněním bílkovin nějakým zdrojem N-látek. Tento systém je preferován z důvodu snadnějšího dosažení nízké hladiny draslíku v dietě. Jeho obsah v senážích je oproti siláži významně vyšší, což je nežádoucí při dosažení správné hodnoty kationt-aniontové balance.

System jednoho stejného mixu v celém suchostojném období

System jednoho stejného mixu v celém suchostojném období (až do porodu) je asi nejméně častý. Preferují ho farmy s menším počtem dojníc, kde celkové množství připravované TMR pro zaprahlé krávy i skupinu příprava na porod dává předpoklad pro lepší zamíchání komponent, které jsou dávkovány v menším množství.

Krmná dávka je zde koncipována s dusíkatými látkami 13,5 až 14,5 %, energie je oproti systému dvou skupin o něco vyšší a samozřejmě je do TMR zařazováno také seno nebo sláma.

Mnohdy se farmář domnívá, že z celého suchostojného období je důležitější perioda tři týdny před otelením. S tímto názorem lze souhlasit jen částečně. Ač už podnik preferuje kterýkoli ze zmíněných systémů krmení, je velice důležité si uvědomit, že dobré zvládnutí **celého suchostojného období** má vliv na budoucí

suchostojném období

start další laktace – na samotný průběh porodu, na zdraví zvířete po otelení (prevence poporodních poruch), významně ovlivňuje užitkovost, zejména výši „nasazeného“ mléka, silně ovlivňuje mléčné složky, rozhoduje o zabřezávání v další laktaci atd.

Jak jsem uvedla v úvodu, všechny tři zmíněné systémy mohou fungovat velice spolehlivě, ale určitě se každý podnik setkal se situací, že mu „zajetý“ a delší dobu používaný systém přestane sloužit. Ač se může zdát, že nedošlo k žádným zásadním změnám. Než zavoláte výživářského poradce, aby v krmné dávce „něco“ změnil, zamyslete se nad otázkou, **proč se tak stalo?**

Proč se tak stalo?

Pravděpodobně se přece jen něco na farmě změnilo. Pojdme se podívat na některé, mnohdy nenápadné vlivy, které se mohou na problému podílet, a mnohdy si je farmář ani neuvedomí:

1. Separace TMR – při přechodech z produkční TMR na krmení v „záprahu“ s vysokým podílem sena nebo slámy mívá mix diametrálně odlišnou sušinu a dává tak vyložené předpoklad pro separaci. V takovém případě každé zvíře může žrát trochu „jinou krmnou dávku“. To samé platí, pokud nekrmíme dokonalou řezanku sena nebo slámy a na žlabu jsou vidět dlouhá stébka.
2. Dostatečné místo u krmného žlabu – tento aspekt je extrémně důležitý v každém ze zmíněných systémů krmení. Dost často nastanou problémy po „větší vlně“ telení, kdy je u krav

„na sucho“ i v porodním oddělení přetlak zvířat. Poměrně často se setkávám s tímto problémem v systému, kde v TMR převažuje kukuřičná siláž – pokud není dostatečné místo u žlabu pro každé zvíře při založení čerstvé TMR, některá dominantnější zvířata mohou vybrat zejména atraktivnější komponenty krmiva a na některé slabší jedince zůstane hlavně sláma.

3. Přetlak v sekci – již zmíněný problém, který znamená nedostatek prostoru nejen u krmného stolu, ale i místa na ležení a odpočinek. Odpočinek a regenerace je hlavním smyslem suchostojného období!
4. Eliminace tepelného stresu – do dnes opomíjený faktor na většině zemědělských podniků. Ventilace stájí je sice v ČR na daleko lepší úrovni, než tomu bylo donedávna, ale s ventilovanými kotci pro zaprahle krávy a zvířata v přípravě na porod se nesetkávám až tak často. Pak zbývá jen litovat zvířata telící se v období největšího tepla.
5. Nedostatek čisté pitné vody – dostatečná kapacita napajedel u suchostojných krav také, bohužel, není ještě stále standardem. Paradoxně vidím tento nedostatek dost často u nových či nově zrekonstruovaných stájí, kdy projektant poddimenzuje kapacitu i velikost napajedel. Po kolaudaci už pak nebývá snaha (nebo chybí finance) takovouto situaci napravit.
6. Změny v minerálním přísunu v TMR – při změně typu senáže (např. z trávy na vojtěšku, z žita na luskovinoobilní směsku apod.) se často mění obsah makroprvků, zejména vápníku a draslíku. Každá senáž má úplně jinou hladinu těchto prvků a krmnou dávku je v takovém případě potřeba znova zrevidovat.
7. Hygiena v kotech + nedostatečná podestýlka – tento bod na první pohled s problémy po otelení nesouvisí, ale nemohu jej opomenout. Dnešní farmář neustále „zápasí“ s pracovní silou a současně slyším na mnoha farmách argument o nedostatku slámy.
8. I když tomu tak je, březí zvíře musí být udržováno v čistotě a suchu. V období, kdy kráva nelaktuje, by ani její vemenem nemělo být pod vysokým infekčním tlakem. Právě naopak. Pokud je všechno z uvedených bodů na farmě v pořádku, nastává čas zavolat výživářskému poradci a zkontrolovat výživu u obou „fází“ období záprahu. A o dalších vlivech snad někdy příště... ■

ZS Ostřetín a. s. a AHV tranzitní období

■ autor: **Michaela Josková**, ZS Ostřetín a. s.
Aleš Klusoň, AHV s. r. o.

Snadné zvládnutí tranzitního období je pro vysokoprodukční dojnice základem k využití jejich genetického potenciálu, co se produkce týče, a přáním každého zootechnika. Dojnice, které se v tranzitním období po otelení perou se zdravotními komplikacemi, vyžadují velkou pozornost a pracnost – zootechnickou, ošetrovatelskou a často i veterinární. Tyto dojnice na řešení svých zdravotních komplikací spotřebovávají energii, kterou by jinak investovaly do produkce mléka, rychleji by šly do reprodukce, vydělávaly více peněz, ušetřily práci a daly více klidu všem zmíněným. Společnost AHV s. r. o. se zaměřuje na zdraví zvířat, kdy pomocí svých výrobků daných do protokolů buď řeší zdravotní komplikace, nebo se jim vhodnou podporou dojníc snaží předcházet. Jedním z nejkompexnějších protokolů je TRANZITNÍ OBDOBÍ a ZDRAVÍ DĚLOHY. Jedná se o protokol, který podporuje dojnice před otelením a po něm tak, aby se eliminovaly komplikace s hypokalcemií, zdravím dělohy, ketózami a žravostí. Dojnice, které po otelení nevyžadují žádnou extra péči, jsou ty, které všichni zootechnici chtějí mít ve svých stádech.

AHV protokol tranzitní období a zdraví dělohy

Pro dojnici před otelením je důležité, aby byla rozežraná. Žravost (DMI) je základem zdravé dojnice. Aktivní dojnice s vysokým DMI má automaticky vysoký příjem energie a díky tomu si s řadou komplikací poradí sama.

Na podporu žravosti je ideální aplikovat **2 týdny (1–3 týdny) před otelením BOOSTER TABLET**, který svým dlouhodobým působením podporuje dojnice ve žravosti, žvýkání, předchází ketotickým situacím, chrání játra a podporuje glukoneogenezi. Takto se dojnice dostane do období telení s vysokým DMI.

Dalším krokem je **aplikace tří různých druhů tablet ihned po otelení**. Jedná se o **STARTLAC**, **METRI** a **ASPI**. Až 25 % dojníc na 1. a 2. laktaci vykazuje sublinickou hypokalcemii, u starších dojníc je to

až 50 %. Podáním **STARTLAC** obsahující rychlou, organickou formu vápníku (pidolát vápenatý), pomalejší vápník, fosfor, hořčík a vysokou dávku aktivního vitamínu D₃ zajistíte prevenci hypokalcemie a ulehnutí. Pro dojnici po otelení je vápník důležitý pro její aktivitu a kontrakce hladké svaloviny. **METRI** zajišťuje lepší hygienu dělohy, uvolňování placenty, bojuje se zánětem v děloze a podporuje její kontrakce. Použitím Metri zajišťujeme předejití zadržovaných lůžek a metritid, dojnice se rychleji zčistí, děloha se dříve navrátí do původního stavu a dojnice jde dříve do reprodukce. V 80 % případů po otelení se v děloze něco děje, téměř vždy v ní probíhá nějaký zánět, který nemusí být ani vidět. Čím dříve je lůžko odbyté a děloha čistá, tím lépe. Třetím bolusem je **ASPI**, který působí proti bolesti, horečce, zánětu, zlepšuje prokrvení a aktivitu zvířete. Po otelení je dojnice „bolavá“, unavená. Aspi ji zaktivní, zbaví bolesti a dojnice se jde dříve nažrat. Synergickým působením těchto tří bolusů lze minimalizovat poporodní komplikace. Posledním krokem tohoto protokolu je aplikace druhé dávky **BOOSTER ideálně 7 dní (0–14) po otelení**. Tato dávka zviditelní a prodlouží účinek první dávky. Cílem je podpoření DMI, bachoru, žvýkání a pomoc při negativní energetické bilanci.

Cílem tohoto protokolu je rozežrání dojnice, předejití komplikacím spojených s ulehnutím, zdravím dělohy, ketózami, zbavení bolesti, zaktivnění zvířete. Dojnice má tak méně zdravotních problémů, více energie investuje do produkce mléka a rychleji je připravena k reprodukci. Prvním podnikem, který se odvážně pustil do našeho „nejostřejšího“ a nejkompexnějšího protokolu TRANZITNÍ OBDOBÍ a ZDRAVÍ DĚLOHY, je Zemědělská společnost Ostřetín a. s., která za kontrolní rok 2023–2024 měla na necelých 600 kravách z KU užitkovost 13 986 kg mléka při složkách 3,74 % T a 3,4 % B. Od května 2024 bylo tímto protokolem „zabolusováno“ 92 dojníc. Byly to dojnice,

kterým říkáme „predispoziční průšvihářky“, to znamená dojnice starší, s vyšší nebo nižší kondicí, po dvojčatech, těžkém porodu a kombinací více negativních faktorů, které nám napovídají, že u nich může dojít po otelení ke komplikacím. Vedle toho, ve stejném období, na stejném krmení, byla monitorována skupina dojníc (158 ks), která nebyla ošetřena AHV protokolem. Tedy dojnice mladší, v optimální kondici, u kterých se neočekávaly komplikace po otelení. Sledované ukazatele v % viz tabulka níže.

Z hlediska hodnocení berte v potaz i to, že AHV skupina zahrnovala rizikové dojnice a kontrolní skupina dojnice nerizikové. Díky AHV protokolu se výrazně snížily poporodní komplikace. Názor si každý udělejte sám.

Hodnocení za ZS OSTŘETÍN a. s.

„Můj pohled na toto ošetření od AHV byl z počátku skeptický a viděla jsem v něm i větší nároky na pracnost. Nejsme vybaveni „head locky“, takže musíme dojnici vždy přehnat přes paznehtářskou klec. Jsem příznivkyní prevence, a ne řešení problémů, a tak jsme s tímto systémem ošetření dojníc v tranzitního období postupně začali v květnu minulého roku. Protokol jsme trochu upravili a uzpůsobili podmínkám a pracnosti. Booster aplikujeme 15–21 dní před porodem. Další bolusy aplikujeme hned po otelení – Metri, Aspi, StartLac. Druhou dávku Boosteru, z důvodu zjednodušení, aplikujeme také hned po otelení. V provozu jsme si vytvořili tento systém a protokol, tak už to tak pracné není. Když vidím, že jsme tímto ošetřením minimalizovali zadržovaná lůžka, ketózy a nutnost následného ošetření a že jsou dojnice po otelení v pořádku, tak naše rozhodnutí hodnotím pozitivně a jsem ráda, že jsme do toho i přes počáteční skepsi šli a určitě budeme pokračovat. Toto preventivní AHV ošetření mi zabere méně času, než kdybych měla řešit komplikace dojníc po otelení,“ uvedla Michaela Josková. ■

	ks	EXTRA DRENČ	METRITIDA	SLEZ	KETÓZA
AHV PROTOKOL	92	5,43 % (5 ks)	1,09 % (1 ks)	0 %	3,26 % (3 ks)
BEZ OŠETŘENÍ	158	7,59 % (12 ks)	3,16 % (5 ks)	0 %	5,7 % (9 ks)
MÉNĚ KOMPLIKACÍ S AHV o		28,50 %	65,50 %	0 %	42,8 %

Pohled MVDr. zootechnika na

■ autorka: **MVDr. Kateřina Tesaříková**,
hlavní zootechnička
Zemspol Studénka a. s.

Náš příběh začal komplikovaně ještě před samotným vznikem AHV v Česku, ale vše v životě má své opodstatnění. Nejprve otázka, proč bolusy? Smyčka se utahuje už pár let, jak v genetice, kde nastavujeme dojnice na vyšší dojivost, tak ve spotřebě léků, hlavně tedy antibiotik. Myslet si, že to budeme řešit, až tato situace opravdu nastane, je pro mě jako pro zootechničku a doktorku nereálné, když na to stádo nebude nachystané. Nemám ráda léčbu (tím neříkám, že se jí vyhýbám), ale miluji prevenci a nastavit si pravidla není za týden. Každý chov to má jinak a je potřeba zkoušet, která varianta prevence je nejvýhodnější. Začali jsme bolusy po porodu, a když jsem viděla, jak to těm zvířatům pomáhá a pro nás je rozdoj nekomplikovaný, tak jsme začali

pokračovat dál. A co si budeme povídat, raději vám půjdu dávat 100 bolusů než 10 drenčů. Takže když za mnou dojel Aleš Klusoň, zástupce AHV, věděla jsem, že ho nevyhodím a vyzkouším. Mám své protokoly s jeho bolusy a pro mě je to velké ulehčení práce a zlepšení výsledků. Už jen to, kolik vitamínů a ostatních doplňků stravy dokáže vrcholový sportovec pojmout, tak proč to nedat i zvířeti, které to potřebuje, a ještě zvýší výsledky? Spoustu zootechniků se ptá, kdo to dává, že to je komplikované. Vždycky se zasměji – začínaly jsme ve staré rybinové dojárně a dávaly si to samy dvě zootechničky, ať to zvíře stálo kdekoli. Dnes tam máme hlavovku a pracují s tím všichni ošetřovatelé, když byly vidět výsledky, tak je to samotné začalo zajímat. V produkci bolusy dáváme automaticky na dojárně side by side. Vše je jen o nastavení si podmínek v hlavě. S AHV jsme začínali na jejich Metri bolusech, a když

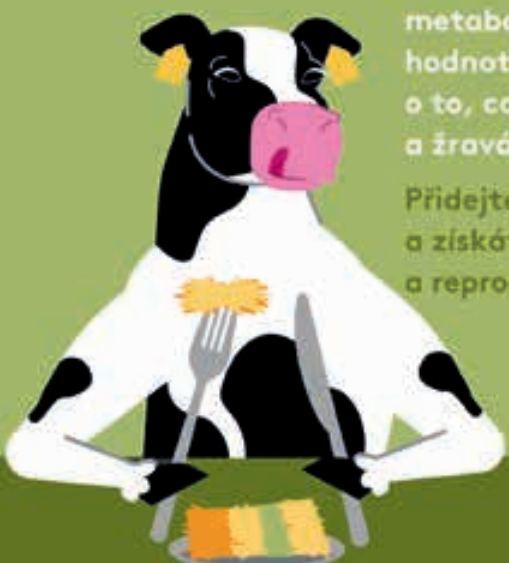
jsme v letním období neměli žádné problémy s gynekologií a dvojčatové krávy se po Metri čistily, začala jsem plošně. QS Spray na řešení otevřených poranění jsme dostali jako dárek, ten jsme zkoušeli na poraněné struky, ono to funguje a struky se i zachránily. Na internetu jsme koukali na maďarská videa a zkoušeli podle nich. Přece jen nebudeme hned věřit prodejčům. Nastavila jsem si i mastitidní protokoly s AHV a výsledky mě překvapily natolik, že nechci ani zkoušet jiné.

**Problémům s gynekologií
předcházím plošnou aplikací
Metri od AHV!**

*MVDr. Katka Tesaříková
a METRI Bolus*

V OKOLOPORODNÍM OBDOBÍ DOJNICI PODPOŘTE VE ŽRAVOSTI A ROZEŽERTE JI NA DALŠÍ LAKTACI!

Základem péče o zdraví krav v době telení je podpora metabolismu, energetické hladiny a také vysoce hodnotná, vstřebatelná dotace minerálů. Nejde jen o to, co dáte do krmné dávky. Kráva musí být hladová a žravá!

Přidejte k tomu podporu hygieny a regenerace dělohy a získáte tak kompletní balíček pro zdraví, produkci a reprodukci.

AHV s.r.o. // Brno Veverí 602 00 // Lidická 700/19 // kluson@ahvint.com // +420 606 729 717 // www.ahvint.com/cs

CRV zavádí plemennou

V současné době, kdy zemědělci mají jiné starosti s nebezpečím nákazy slintavkou a kulhalkou, se může zdát zavedení plemenné hodnoty pro metan, jako malicherná záležitost. V budoucnu, kdy mlékárny a ostatní instituce zvýší tlak na snižování emisí, a přenesou tento závazek na zemědělce, však budou postupy vedoucí ke snižování emisí metanu v chovu skotu u chovatelů vyhledávané a důležité. Plemenné hodnoty pro metan pak pomohou chovatelům snížit emise i uhlíkovou stopu bez dodatečných finančních nákladů.

■ zdroj: CRV BV (NL)

■ přeložila: Martina Sasáková, upravil: Ing. Roman Hruďa

V dubnu 2025 představuje CRV plemennou hodnotu pro metan, která je založena na rozdílech naměřených mezi kravami. Průměrná kráva v Nizozemsku a Belgii vyprodukuje přibližně 435 gramů metanu denně. Tento plyn je vedlejším produktem trávení a uvolňuje se především říháním. Metan je považován za silný skleníkový plyn a skot se významně podílí na jeho celosvětové produkci. Snižování emisí metanu tak může chov skotu hrát zásadní roli při zmírňování klimatických změn. Množství metanu, které krávy produkují, závisí na různých faktorech, z nichž jedním jsou genetické predispozice. Což znamená, že selektivní šlechtění může pomoci snížit jeho produkci.

Měření u více než 12 000 krav

V roce 2021 zahájila Anouk van Breukelen z katedry šlechtění a genomiky na univerzitě ve Wageningenu ve spolupráci s CRV a mlékárnou FrieslandCampina doktorandský výzkum genetických rozdílů v emisích metanu. Její výzkum, který v loňském roce úspěšně obhájila, položil základy pro plemennou hodnotu metanu. Aby bylo možné získat přehled o emisích metanu u jednotlivých krav, byly na přibližně 100 farmách instalovány senzory – „čičače“ nad zásobníky krmiva v dojicím robotu. Tyto senzory analyzují vzduch vydechovaný kravami a měří koncentraci metanu mezi jinými plyny. Kromě toho byla jedna farma vybavena „greenfeed“ – krmnými stanicemi s měřicím zařízením, které přesně analyzuje dech krav. Po třech letech sběru dat byla zaznamenána „čichová data“ téměř od 12 000 krav přibližně s 1 400 různými otci. Kromě toho byla shromážděna „greenfeed“ data téměř od 400 krav se 154 různými otci. Aby se zohlednily denní výkyvy emisí metanu, byla denní měření na krávu zprůměrována do týdenních hodnot. Celkem bylo zaznamenáno přes 226 000 týdenních pozorování z „čičačů“ a téměř 12 000 pozorování z krmných

stanic „greenfeed“. K odhadu plemenných hodnot se obojí údaje, které CRV sloučilo do jedné plemenné hodnoty metanu, vyjádřené v gramech metanu na krávu a den.

Prediktory zvýšené spolehlivosti

„Abychom zvýšili spolehlivost plemenné hodnoty, zahrnujeme do odhadu informace o prediktoru,“ vysvětluje Niek Meijer, výzkumný pracovník CRV v oddělení hodnocení zvířat (AEU). Prediktory zahrnují znaky související s emisemi metanu, jako jsou plemenné hodnoty mléčné užitkovosti a tučnosti. Krávy s vyššími plemennými hodnotami pro produkci mléka a tuku obecně produkují více metanu. Vyšší plemenná hodnota pro příjem krmiva je také spojena s vyšší produkcí metanu, stejně jako vyšší plemenná hodnota pro tělesnou hmotnost. Plemenná hodnota metanu má dědičnost přibližně 35 %, takže je o něco méně dědičná než většina produkčních znaků. „Mezi zvířaty existuje dostatečná genetická variabilita, což znamená, že můžeme efektivně šlechtit krávy, které produkují méně metanu,“ říká Meijer.

Vyšší plemenná hodnota, méně metanu

Plemenná hodnota chovu metanu je relativní index s průměrem 100. Dcery býků s plemennou hodnotou nad 100 budou vylučovat méně metanu, než je průměr, zatímco dcery býků s hodnotou pod 100 ho budou produkovat více. Genetická variabilita mezi býky je čtyři body, přičemž každý bod odpovídá devíti gramům metanu na krávu a den. Například při spojení býka s PH metanu 104 s krávou s hodnotou 100 znamená, že jejich potomstvo bude mít plemennou hodnotu 102, což představuje o 18 g metanu za den méně – 417 g místo 435 g (viz obrázek 1).

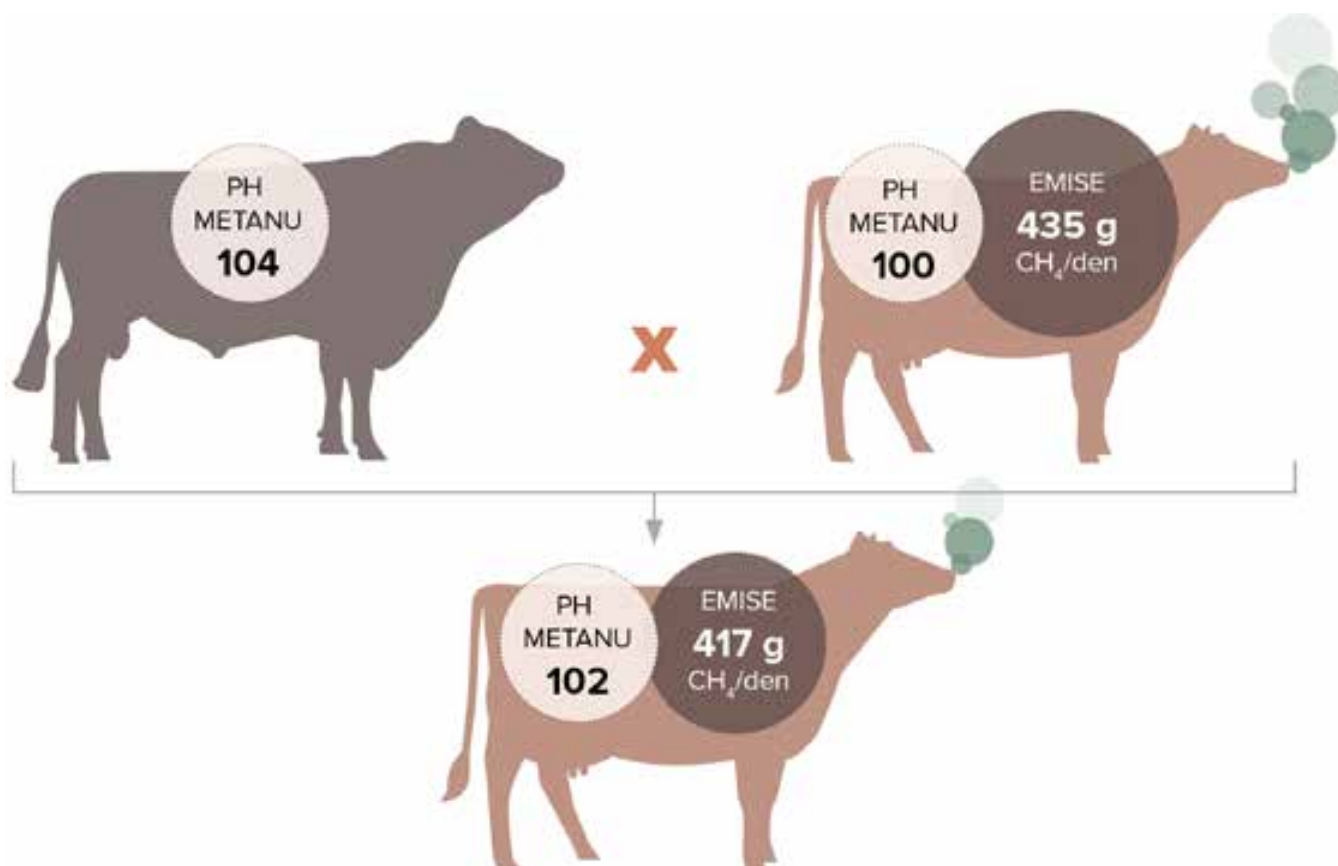
Žádné kompromisy v oblasti zdraví

Plemenná hodnota metanu negativně koreluje s plemennými hodnotami mléčné užitkovosti, tučnosti, bílkovin, Inet, tělesné hmotnosti a příjmu krmiva. To znamená, že těžší krávy, které spotřebují více krmiva a produkují více mléka, tuku a bílkovin, produkují více metanu. Podobný vztah existuje mezi plemennou hodnotou metanu a nizozemským indexem NVI, především proto, že ve vzorcích NVI mají velkou váhu právě produkční znaky.

Meijer však zdůrazňuje, že šlechtění s cílem snížit emise metanu nemusí nutně ohrozit produktivitu. „V hodnotách je velký rozptyl, což znamená, že stále můžeme najít býky s vysokými hodnotami produkce, kteří zároveň dosahují příznivých výsledků v oblasti snižování emisí metanu.“

Zajímavé je, že výzkumníci zjistili pozitivní korelaci mezi plemennou hodnotou metanu a plemennou hodnotou úspory nákladů na krmivo pro záchovu. To naznačuje, že selekce na lepší efektivitu krmiva jde ruku v ruce se šlechtěním na nižší emise metanu. Naopak nebyla zjištěna žádná korelace mezi plemennou hodnotou metanu a klíčovými zdravotními znaky, jako je zdraví paznehtu, zdraví vemene, plodnost dcer a dlouhověkost. „To potvrzuje, že šlechtění na nižší emise metanu nemá negativní vliv na zdraví krav, jejich plodnost ani délku života,“ vysvětluje Meijer.

hodnotu pro metan

Jeden bod plemenné hodnoty odpovídá 9 g metanu za den méně

Spolehlivost se bude nadále zvyšovat

Při dubnových plemenných hodnotách odhadne CRV plemenné hodnoty metanu u býků s dcerami, u nichž bylo provedeno a zaznamenáno měření metanu. Tyto hodnoty mají v současné době spolehlivost od 30 % do 83 % v závislosti na počtu dcer s údaji o metanu. Kromě toho mohou mladí býci získat na vyžádání genomické plemenné hodnoty metanu se spolehlivostí mezi 25 % a 45 %.

„Sběr dat o emisích bude pokračovat,“ říká Meijer. „To znamená, že v příštích letech získáme ještě lepší představu o genetických rozdílech mezi kravami. Nyní máme zavedený systém odhadu plemenné hodnoty a jsme připraveni zvýšit spolehlivost zpracováním dalších dat.“

Metanové plemenné hodnoty zatím nebudou zahrnuty do veřejných žebříčků býků v dubnu, ale budou zveřejněny jako top seznamy těch nejlepších.

U plemenic se známým markerovým profilem budou v dubnu odhadnuty také genomické plemenné hodnoty metanu a později v tomto roce budou k dispozici v programu HerdOptimizer pro chovatele, kteří mají svá zvířata genotypována.

Kanada počítá hodnoty metanu ze vzorků mléka

Nizozemsko není první zemí, která zavedla plemennou hodnotu metanu. Nicméně soubor dat, na němž je založena plemenná hodnota CRV, zahrnující údaje od více než 12 000 krav – je největší na světě. Ve Španělsku jsou plemenné hodnoty metanu založeny na údajích o emisích přibližně od 3 500 krav.

Kanada zveřejnila plemenné hodnoty metanu za dva roky. Tyto hodnoty vyjadřují genetické rozdíly v emisích metanu při stejné úrovni produkce tuku a bílkovin. Kanadská plemenná hodnota je založena na informacích získaných ze vzorků mléka. Kalibrační linie byly vyvinuty na základě měření metanu a infračervených profilů mléka asi od 500 krav. Tyto kalibrační linie umožňují odhadnout produkci metanu z rutinních vzorků pro kontrolu užitkovosti, které slouží jako základ pro odhad plemenné hodnoty.

Shrnutí

- Rozdíly v emisích metanu mezi kravami jsou částečně dány genetikou.
- Od dubna bude CRV vypočítávat plemenné hodnoty metanu.
- Plemenná hodnota metanu je index s průměrem 100 a směrodatnou odchylkou 4.
- Každé čtyři body plemenné hodnoty odpovídají 36 gramům metanu na krávu a den.
- Těžší krávy, které spotřebují více krmiva a produkují více mléka, tuku a bílkovin, obecně vypouštějí více metanu, ale existují i býci s vysokou produkční plemennou hodnotou, kteří mají dobré hodnoty metanu.
- Šlechtění na lepší efektivitu krmiva jde ruku v ruce se šlechtěním na nižší emise metanu.
- Šlechtění na nižší emise metanu neohrožuje zdravím, plodností ani dlouhověkostí zvířat. ■

Biokontrola a biosekurita v metody pro pr

Biokontrola a biosekurita jsou dnes klíčovými oblastmi v moderním chovu skotu, které zajišťují nejen zdraví a pohodu zvířat, ale i ekonomickou efektivitu a udržitelnost farmy. Vzhledem k rostoucím požadavkům na udržitelný chov a snahu o minimalizaci používání antibiotik se tyto metody stávají nepostradatelnými nástroji pro každého chovatele. Biokontrola se zaměřuje na využívání přirozených mechanismů k ochraně zdraví zvířat, což zahrnuje použití prospěšných mikroorganismů, přírodních látek a dalších biologických metod k prevenci nemocí. Na druhé straně biosekurita se zaměřuje na prevenci zavlečení nemocí do chovu, zajištění hygienických podmínek a kontrolu pohybu zvířat a pracovníků, což je základem pro prevenci infekčních nemocí.

■ autorka: Ing. Marcela Otrubová

Základy biosekurit v chovu skotu

Biosekurita je soubor opatření a pravidel, jejichž cílem je minimalizovat riziko zavlečení a šíření infekčních onemocnění ve stádu. V chovu skotu hraje biosekurita klíčovou roli v ochraně zdraví zvířat,

a tím i v zabezpečení vysoké úrovně produkce a dlouhodobé udržitelnosti farmy. Prevence onemocnění je nejen klíčová pro zdraví zvířat, ale také pro ekonomiku chovu, protože onemocnění mohou mít vážné důsledky, jako jsou ztráty na mléčné produkci, snížená plodnost, vyšší náklady na léčbu a v nejhorším případě i ztráty zvířat.

Klíčové principy biosekurit

Biosekurita v chovu skotu zahrnuje několik základních principů, které je nutné aplikovat na každém stupni chovu – od vstupu nových zvířat do stáda až po každodenní údržbu chovných prostor. Mezi hlavní oblasti biosekurit patří:

- **Izolace nemocných zvířat** – Včasná detekce nemocí a oddělení nemocných zvířat od zdravého stáda je klíčová k zabránění šíření infekce.
- **Kontrola pohybu zvířat** – Zamezení nežádoucího pohybu zvířat mezi farmami nebo na výstavy minimalizuje riziko zavlečení nemocí z externího prostředí.
- **Hygienické standardy** – Zajištění čistoty a hygieny v chovatelských prostorech je nezbytné pro prevenci infekcí. To zahrnuje pravidelnou

dezinfekci, správné větrání a údržbu pastvin.

- **Kontrola vstupu** – Je důležité kontrolovat všechny osoby a vybavení, které vstupují do chovu. Prostor pro personál by měl být vybaven dezinfekčními rohožemi a každý návštěvník by měl mít předepsané hygienické postupy.

Hlavní biosekuritní opatření

Mezi základní biosekuritní opatření, která musí chovatelé implementovat, patří:

- **Vstupy do chovu** – Každý nový přírůstek do stáda musí projít karanténní fází, aby se minimalizovalo riziko zavlečení cizích patogenů. Zvířata by měla být před přijetím do stáda podrobena zdravotnímu vyšetření a testům na přenosné nemoci.
- **Dezinfekce a údržba zařízení** – Prostor pro ustájení skotu, napáječky a nástroje pro ošetření zvířat by měly být pravidelně dezinfikovány. Udržování čistoty je zásadní pro prevenci šíření nemocí.
- **Kontrola návštěv a personálu** – Zaměstnanci a návštěvníci by měli používat ochranné prostředky (např.

chovu skotu – Přirozené evenci nemocí

obuv, pracovní oděv, rukavice) a podrobit se dezinfekci, než vstoupí do chovného prostoru. Vstup do stáda by měl být omezen na nejnutnější situace.

- **Kontrola krmiv a vody** – Krmivo a voda musí pocházet z bezpečných a zdravých zdrojů. Je důležité kontrolovat kvalitu těchto vstupních surovin a zajistit jejich hygienické skladování.

Implementace biosekurity v praxi

Pro efektivní implementaci biosekurity je kladen důraz na pravidelnost a důslednost při každodenním řízení farmy. Chovatelé by měli vypracovat a pravidelně aktualizovat biosekuritní plán, který zahrnuje:

- **Prevence a detekce onemocnění** – Chovatelé by měli být školeni v rozpoznávání prvních příznaků nemocí a v implementaci rychlých opatření k izolaci nemocných zvířat.
- **Odborná příprava zaměstnanců** – Každý pracovník musí být seznámen s biosekuritními postupy, včetně hygienických standardů a správné manipulace se zvířaty. Tímto způsobem se zajišťuje, že celá farma bude fungovat v souladu s nejlepšími biosekuritními praxemi.
- **Monitoring a evaluace** – Pravidelný monitoring zdraví stáda a efektivita biosekuritních opatření je důležitý pro úpravu postupů, pokud se objeví nové rizikové faktory nebo onemocnění.

Dodržování těchto základních principů biosekurity může výrazně přispět ke zlepšení zdraví stáda, snížení nákladů na léčbu a prevenci onemocnění, a v konečném důsledku k zajištění dlouhodobé a udržitelné výroby v chovu skotu.

Biokontrola v chovu skotu

Biokontrola, jako metoda prevence nemocí, se zaměřuje na využívání přirozených mechanismů a organismů k ochraně zdraví zvířat. Tento přístup se stává stále populárnějším v zemědělství, a to nejen kvůli ekologickým výhodám, ale i pro nižší náklady a efektivitu v dlouhodobém horizontu. V chovu skotu se

biokontrolní metody uplatňují především v prevenci infekcí, podpoře zdraví zvířat a snižování potřeby používání chemických léčiv, což je důležité pro udržitelnost a bezpečnost produkce.

Co je biokontrola?

Biokontrola se zaměřuje na využívání přirozených nepřátel patogenních mikroorganismů, jako jsou bakterie, houby, viry nebo paraziti, k omezení jejich negativních účinků na zdraví zvířat. V případě skotu se biokontrolní metody aplikují v různých oblastech, jako je:

- **Prevence a léčba infekčních onemocnění**
- **Podpora imunity a celkového zdraví**
- **Zlepšení zdraví paznehtů a pohybového aparátu**
- **Prevence parazitických nákaz**

Biokontrolní metody mohou zahrnovat použití probiotických bakterií, přírodních enzymů, rostlinných extraktů nebo specifických živin, které podporují přirozenou obranyschopnost těla a odolnost vůči nemocem.

Mezi hlavní výhody biokontrolních metod patří:

- **Minimalizace antibiotik a chemikálií:** Biokontrola pomáhá omezit použití chemických léčiv a antibiotik, čímž podporuje ekologičtější a udržitelnější chov.
- **Dlouhodobá ochrana zdraví zvířat:** Biokontrolní metody podporují přirozenou imunitu zvířat, což znamená, že skot je odolnější vůči nemocem a infekcím.
- **Ekologická udržitelnost:** Přírodní metody nejsou zatíženy negativními ekologickými dopady, jako je znečištění životního prostředí chemikáliemi, a tím přispívají k udržitelnosti farmy.

I když biokontrola nabízí mnoho výhod, je třeba si být vědom některých výzev, které s sebou přináší. Patří sem například potřeba důkladné znalosti správného používání biokontrolních metod, aby byly účinné, a také potřeba správné integrace biokontrolních opatření do celkového managementu farmy.

Integrace biokontrolních metod do praxe

Úspěšná implementace biokontrolních metod vyžaduje, aby chovatelé nejen porozuměli těmto metodám, ale i dokázali správně kombinovat různé strategie a přizpůsobit je specifickým podmínkám na své farmě. Klíčové je pravidelně monitorovat zdravotní stav stáda a reagovat na případné výzvy. Biokontrola by měla být považována za součást širšího managementu zdraví stáda, který zahrnuje i správnou výživu, biosekuritu a pravidelnou kontrolu zvířat.

Produkty pro biokontrolu v chovu skotu: Efektivní nástroje pro podporu zdraví

V rámci biokontrolních metod pro prevenci nemocí a podporu zdraví skotu hraje významnou roli použití specifických produktů, které přispívají k ochraně před patogeny, zlepšení imunity a podpoře regenerace zvířat. Mezi produkty, které se osvědčily v praxi, patří nejen probiotika v krmné dávce, ale i specializované přípravky na prevenci onemocnění paznehtů a zlepšení životního prostředí nejen skotu. Základem těchto prostředků jsou probiotické kmeny *Bacillus subtilis* a *Lactococcus lactis*. Tyto dvě bakterie fungují v prostředí principem kompetice a po namnožení neumožní osídlení daného místa patogeny. Na podobném principu fungují i po aplikaci na paznehty, kde působí jako prevence proti osídlování paznehtů patogenní mikroflórou. ■

Program CRV

Program CRV Beef on Dairy je záležitost, se kterou se chovatelé dojného skotu seznámili před několika málo lety. Z opatrného používání inseminačních dávek masných býků v mléčných stádech se stává velmi dynamický a promyšlený program zaměřený na efektivní využití potenciálu masných býků v dojných chovech.

■ autorka: **Martina Kopáčková**

Proč masné ID v dojném stádě?

Není tajemstvím, že genomování v dojných stádech se úspěšně rozvíjí. V současné době lze konstatovat, že u každé třetí dojné krávy v ČR známe její genomickou plemennou hodnotu. Proto dochází ke stále většímu používání sexovaných inseminačních dávek a nové generace takto vychovaných jalovic neustále zvyšují hodnotu stáda. Otázkou zůstává, jak nejlépe využít ty průměrné dojnice, jejichž potenciál již není na takové výši jako nová generace jalovic. Velmi se mi líbí termín „efektivní využití plemenice“. V praxi to znamená, že od plemenice, od které nechci použít do chovu její dceru a možná od ní nezískám tolik mléka jako od nejlepších zvířat ve stádě, tak od ní mohu získat lépe prodejného býčka. Křížence s masným plemenem, jehož prodejní cena bude vyšší než cena býka dojného plemene. Což je výrazné zejména u holštýnských stád.

Jaký je princip výběru býků do programu?

Při výběru býků zohledňujeme několik parametrů, u kterých si ceníme jejich vyváženosti a nelze upřednostnit jedno kritérium před druhým. Dáváme tedy na stejnou úroveň **snadnost porodu**, **růst** a **dobré % zabřezávání**. Neméně důležitá je i **délka březosti**, ale tu budeme řadit až za tuto silnou trojku. Pro program CRV Beef on Dairy si podle možností zařazujeme rovněž kritérium **bezrohosti**. Je to z důvodu welfare zvířat a reagujeme na požadavky chovatelů, kteří nechtějí provádět u zvířat odrokování. Z toho důvodu se snažíme, abyste v našem programu našli většinu bezrohých zvířat. Následně si přiblížíme jednotlivá, výše zmíněná kritéria a vezmeme je pěkně podle abecedy.

E – jako easy calving

Snadnost porodu, průběh porodu a hmotnost telete. Pro některé chovatele možná nejzásadnější ukazatel při výběru býka. Snadný průběh porodu, ať se jedná o krávu nebo prvotelku, je důležitý pro správné nastartování laktace a další reprodukční cyklus. Do programu zařazujeme býky, u kterých je vysoká predikce snadných porodů a doporučení pro chovatele upřesňujeme podle zkušeností z praxe.

P – jako plodnost

Zde se zaměřujeme především na to, aby březost po býcích byla na vysoké úrovni, protože mnoho inseminací masnými býky

Homozygotně bezrohý býk Chán PP IIL-209, ID k dispozici i v sexované formě (M)

probíhá až na druhé a další inseminaci. Parametry pro výrobu inseminačních dávek jsou vysoké.

D – jako délka březosti

Délka březosti je rozdílná nejen podle jednotlivých plemen, ale i podle býků. Naši preferenci je zařazovat býky, u nichž budeme vědět, že březost po nich bude krátká. Obecně platí, že z masných plemen má nejkratší březost plemeno abederdeen angus, salers a belgické modré. Naopak nejdelší březost má plemeno blonde d'Aquitaine. Tato vlastnost bude spolu s ostatními zařazena do sledování pro výpočet PH pro býky v systému CRV Beef on Dairy. Dosud tomu tak nebylo, protože do systému výpočtu PH u masného skotu vstupovala pouze data z kontroly užitkovosti masných plemen. Tedy z velké části jen z čistokrevných chovů, kde KU provádí ČSCHMS. V závěru roku 2024 však došlo k jednání několika oprávněných organizací s ČSCHMS a tato problematika byla diskutována. Následně ČSCHMS vstoupil do jednání s kolegy z holštýnského svazu a ČESTR svazu, kdy byla dohodnutá spolupráce o výměně dat. CRV byla prvotním organizátorem tohoto jednání a jsme rádi, že budeme mít více informací pro naše zákazníky.

R – jako růst

Růst je vyjadřován jako plemenná hodnota pro růst v přímém efektu. Do programu jsou vybíráni býci, kteří jsou nad průměrem populace a kteří na své potomky tuto vlastnost budou předávat. Jde nejen o růst, ale i o zlepšení výťažnosti, které mají masná plemena obecně lepší než plemena dojná. Dalším aspektem, který „hraje“ pro používání masných býků, je i délka výkrmu masných kříženců. Ta může být kratší až o dva měsíce než např. běžný holštýnský býk. Důležitá záležitost je i efektivita a konverze živin, která se však u masných zvířat v ČR nesleduje.

R – jako rohy

Do našeho programu se snažíme vybrat zvířata, která budou svou bezrohost dál předávat. Chovatelé v ČR jsou velmi progresivní a snaží se tuto vlastnost u svých zvířat udržovat. Nejdále

beef on dairy

Mewil Iberius AAB-665, ID k dispozici i v sexované formě (M)

ve šlechtění na bezrohost jsou bezesporu chovatelé plemene masný simentál, ale plemena charolais a limousine je zdárně stíhají. I velmi konzervativní šlechtitelé plemene belgické modrobílé se přizpůsobují tomuto módnímu trendu a společnost CRV byla v roce 2021 první firmou, která do ČR dovezla inseminační dávky bezrohých belgičáků.

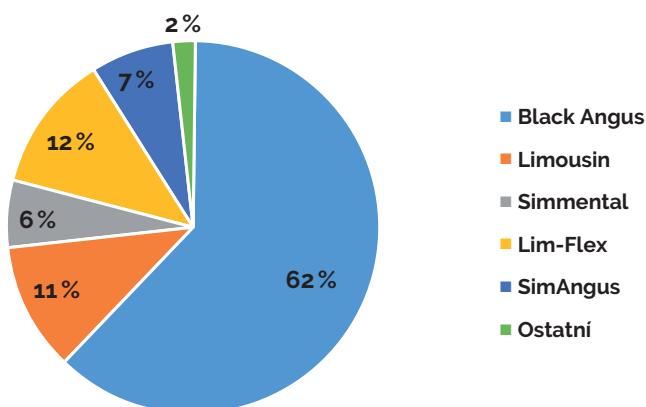
Jaká plemena se v programu CRV Beef on dairy používají?

Aberdeen angus

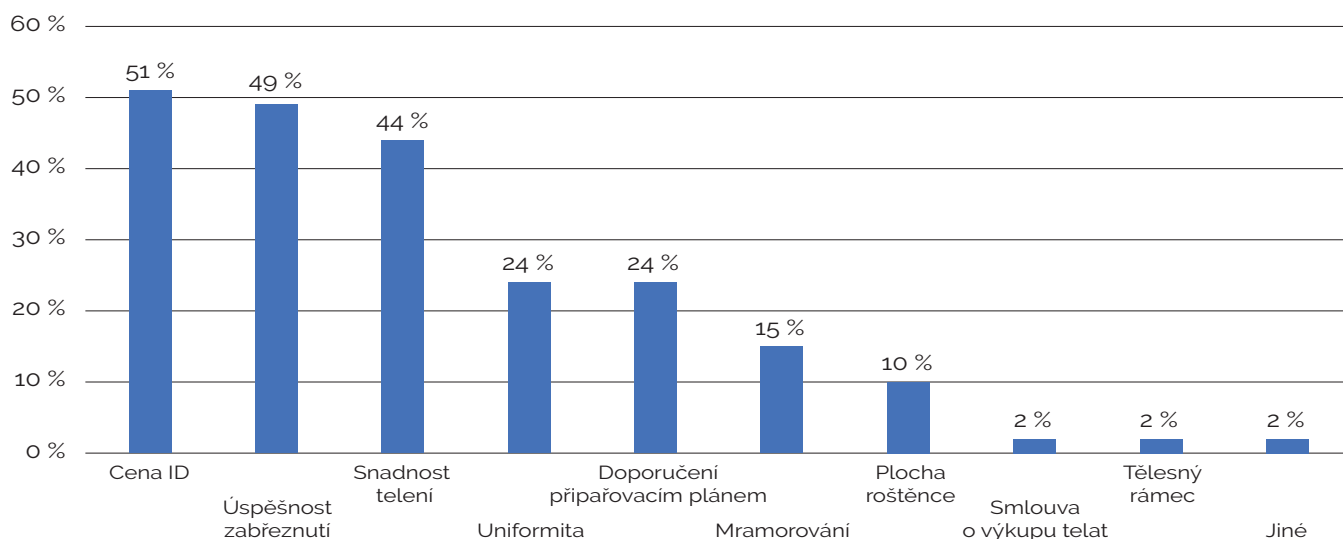
Ani zde nejsme schopni určit prioritu. Pokud se rozhlédnete po světě, zjistíte že oblíbenost plemen se liší nejen podle světadílů, ale i podle jednotlivých zemí. Začneme tedy s průzkumem za oceánem a podíváme se do USA. Podle průzkumů, které uspořádaly v USA přední univerzity na 69 mléčných farmách, je nejoblíbenější plemeno aberdeen angus (62 %), následované limousinem (11 %) – viz graf 1. Při otázce, co hraje největší roli při

Avenir PP, homozygotně bezrohý býk plemene belgické modré v red variantě

Graf 1 – Používaná plemena v USA v systému Beef on Dairy

Graf 2 – Priority při výběru ID masného býka

výběru ID, byla na prvním místě cena (51 %), zabřezávání (49 %), snadnost otelení (41 %). Překvapivě 24 % respondentů uvádělo jako důležitý argument i jakousi uniformitu prodávaných telat. A pro mě velmi překvapivě byla kvalita masa (mramorování) důležitá jen pro 15 % respondentů viz graf 2. Shrnutí může být takové, že plemeno aberdeen angus patří v USA mezi nejvíce zastoupené tradiční plemeno a kříženci ve výkrmu dosahují srovnatelných výsledků jako ostatní plemena. Totéž platí i o Velké Británii, kde je toto plemeno také hojně používané. Pro zajímavost je možné dodat, že v ČR je dlouhodobě preferovaná red varianta tohoto plemene, na rozdíl od USA nebo Velké Británie, kde je velká nabídka černých býků a naleznete zde minimum redů.

Belgické modro-bílé

V Evropě včetně ČR se v dojných stádech používá nejvíce plemeno belgické modrobílé, nebo varianty podobné tomuto plemeni, nazvané podle země, kde byly vyšlechtěny. V prodeji společnosti CRV tvoří tyto inseminační dávky (BM) více než polovinu z celkového prodeje masných ID. Velkou roli zde jistě hraje i kvalita programu, z kterého jsou ID čerpané. Býci společnosti BBG, které do programu vybíráme, jsou buď již testovaní v užitkových stádech, nebo mají spolehlivé genomické PH, na základě nichž jsou zařazováni do prodeje. Plemeno belgické modrobílé je známé především výrazným (dvojitým) osvalením, které přenáší i na své potomstvo. A přestože se jedná o plemeno spíše menšího středního rámce, jeho oblība je vysoká. Je to i díky šlechtitelské práci, kdy se odštěpily linie býků, jejichž porody budou bezproblémové a telata se narodí malá. Poměrně nedávno se v nabídce firmy BBG objevili i bezrozí býci a býci červeně zbarvení, kteří jsou v naší nabídce stálicemi.

Ostatní plemena?

Program CRV Beef on Dairy není pochopitelně založen jen na těchto dvou plemenech. Velké uplatnění mají plemena

charolais, limousine, piemontese, masný simentál a blonde d'Aquitaine. Na oblibě získávají francouzská plemena jako aubrac nebo parthenaise. Chovatelé, kteří se chtějí věnovat vlastnímu zpracování masa, s oblibou používají plemeno wagyu, protože kvalita masa, i od kříženců, je rozpoznatelná od ostatních plemen. Své spotřebitele si toto kvalitní maso bezesporu nachází i přes obvykle vyšší cenu. Ta je daná delší dobou výkrmu tohoto tradičního japonského plemene.

Sexované dávky

Pro chovatele dojného skotu díky genomování již zaběhnutý postup. Pro chovatele masného skotu si tento fenomén získává stále větší oblibu. Matematika prodeje je jasná. Jak při prodeji malých telat, tak i při finálním výkrmu je tržní cena masného křížence vždy vyšší než cena dojného (zde je myšleno zejména holštýnského) býčka. Důležitým aspektem v tomto porovnání by měla být i délka výkrmu a konverze živin na kg přírůstku. V našem portfoliu nabízíme sexované dávky plemene belgické modré, limousine a aberdeen angus.

Závěr

Program CRV Beef on Dairy se těší stále větší oblibě, a to nejen na trhu v ČR, nýbrž i na ostatních evropských trzích. Velkým oceněním pro naše chovatele je zájem o inseminační dávky jejich býků například v Anglii, kam prodáváme ID býků plemen hereford, aberdeen angus i limousine. Právě limousinský býk Chán PP (obrázek 1) byl jako první český býk zařazený do prestižního seznamu otců v programu společnosti MEADOW QUALITY. Jsme rádi, že kvalita českých chovatelů je vnímána i v zahraničí, a těšíme se na další úspěšnou spolupráci, nejen s producenty býků, ale i s chovateli, kteří naše dávky v programu CRV Beef on Dairy používají. ■

Více na webu: www.crv.cz

PROTISKLUZOVÉ A ODVODŇOVACÍ DRÁŽKY ŘEZANÉ DO BETONU

- ostrá hrana obrušující paznehty
- výrazně přispívají k pohodě zvířat
- využití v objektech živočišné výroby, především pro přechody, porodny, chodby a další prostory se zvýšeným rizikem poranění končetin skotu

Provádíme standardně drážky profilu 15 x 15 mm a vrtání děr pro sloupky a stájová hrazení. Dále nabízíme jádrové vrtání a vývrty pro sloupky.

Pracujeme nonstop po celé ČR i na Slovensku.

Na požádání poskytneme další informace včetně referencí o realizovaných zakázkách.

2 v 1

pod hlavičkou JTZE a. s.

V tomto článku bych vás rád seznámil s dvěma chovy, které hospodaří pod jednou hlavičkou – JTZE.

Průvodcem nám je Ing. Petr Němec. Petr je vedoucím výživy skotu ve společnosti NTG a zároveň i hlavním zootechnikem na obou farmách.

■ autor: Vojtěch Kleisner

Statek Sobětica

Tato farma hospodaří na 3500 ha zemědělské půdy. Chovají zde 750 dojníc a 600 jalovic holštýnského plemene. Farma prošla od roku 2023 rekonstrukcí – přístavba stáje pro 100 kusů produkčních krav, výměna napáječek a úprava vnitřního uspořádání, rekonstrukce porodny a nová nádrž na mléko s kapacitou 35 000 l. Poslední, co zbývá, je výstavba nové dojírny, která bude kruhová s kapacitou 32 kusů, která nám mimo jiné umožní nejen rychlejší podojení a kvalitu práce, ale také přechod na dojení 3x denně. V současné době probíhá dojení 2x denně v rybinové dojírně 2 x 14 míst, která je v provozu od roku 2003.

Farma Neznašovy

Tato farma hospodařící na ploše 1300 ha zemědělské půdy rozšířila portfolio zemědělských podniků holdingu před čtyřmi lety. Za tu dobu prošla velkými změnami. Rekonstrukce stájí, které byly ve velmi špatném stavu a výměna plemene. Původní český strakatý skot v počtu 280 kusů základního stáda byl nahrazený holštýnským. Repopulační proces trval dva roky. Za utržené peníze za červená zvířata jsme nakoupili 400 vysokobřezích holštýnských jalovic. Nyní zde chovají 350 dojníc a 200 jalovic. V plánu je navýšení stavu na 450 dojníc. V současné době zde dojí v rybinové dojírně

Tým farma Neznašovy zleva – Honza Beneš, Petr Němec, Růženka Tršová, Martin Gubric

Tým statek Sobětica zleva – Pavel Němec, Veronika Jílková, Miro Gaňa, Petr Němec, Tomáš Komárek, Martin Froněk, Martin Gubric

2 x 8 míst 2x denně. V roce 2026 by rádi vybudovali novou kruhovou dojírnu s ka-

pacitou 24 míst, novou porodnu, zvýšení ustájovací kapacity

Farma Černé Krávy

Co mají oba podniky společného?

Oba podniky hospodaří v nadmořské výšce 450–600 m n. m. Základem krmení jsou objemná krmiva. Ta v obou podnicích mají stejnou skladbu, kdy základem je kukuřice a jetelotrávy. Směsky jsou využívány jen pro výživu jalovic.

Reprodukce

V obou podnicích se u jalovic využívá plošné zapouštění jalovic sexovanými inseminačními dávkami. „Říkám, že plošně připouštíme všechny jalovice. Pravda je taková, že do plemenitby zařazujeme jalovice, které projdou selekcí hlavně na základě zdravotních požadavků. To je naprosto nezbytné. Jen zdravé zvíře může být ziskové,“ doplňuje Ing. Němec. Ve vyprávění pokračuje: „Za stěžejní v oblasti reprodukce je plán obratu stáda. Důležitý

je počet březích zvířat. Každý měsíc potřebujeme otelit 10 % průměrného stavu. Věk jalovic při prvním otelení se daří držet na úrovni 23 měsíců.“

Dobrovolná čekací doba u krav je stanovena na 80 dní. Při zapouštění využíváme synchronizační protokol Presynch. Na statku Sobětica zodpovídá za dodržení nastavených reprodukčních parametrů faremní zootechnik Martin Froněk. V Neznašovech pak Jan Beneš. Úspěch je pak jistě komplexní službou zajištěnou soukromým inseminačním technikem panem Václavem Jíchou.“

Veterinární péče

Jen zdravé zvíře přináší chovateli radost a zisk. Na zdravotní stav ve Statku Sobětica dohlíží MVDr. Tomáš Komárek a jeho tým, MVDr. Ondřej Pyskatý má na staros-

ti farmu Neznašovy. Kontrola zdravotního stavu oteletých krav veterinářem probíhá jednou týdně. Nedílnou součástí kontroly je i označení krav, které jsou vyřazeny z reprodukce z důvodu zdravotního stavu. Zaprahování krav na obou farmách probíhá selektivně na základě výsledků kultivace a počtu somatických buněk. Úpravy paznehtů u krav jsou prováděné fázově, tj. v době zasušení a v polovině laktace. U vysokobřezích jalovic pak 2 až 3 měsíce před zaprahnutím. Kulhavá zvířata jsou ošetřována 1x týdně.

Jak na to?

„Klíčem našich úspěchů je týmová spolupráce. Společně řešíme neúspěchy. Společně se radujeme z úspěchů. Pro oba podniky je dnes ředitelem Ing. Martin Gubric. Na statku Sobětica (farma Obytce) je tým tvořen Martinem Froňkem, Veronikou Jílkovou, Pavlem Němcem a Miroslavem Gaňou, který u nás je na 6měsíční stáži, odchov mladého dobytka má na starosti Milada Brückdorferová. Na farmě Neznašovy (Černé krávy) je tým tvořen Honzou Benešem a Růženkou Tršovou, odchov mladého dobytka (farma Běšiny) zajišťuje Jana Gubišová.

Klíčové body v našich chovech bych shrnul následovně:

- 1. Objemná krmiva** – kvalita v dostatečném množství, které umožní krmit vždy hotová krmiva s minimálními změnami
- 2. Péče o krávy v tranzitním období**
- 3. Obrat stáda**
- 4. Reprodukce** – optimální počet březostí, více než 90 % krav ve stavu dojených, průměrný laktací den 150
- 5. Genetika**

Cílem obou farem je zisk. Statek Sobětica je dlouhodobě ziskový, farma Neznašovy v roce 2024 již byla v zisku.

Na závěr bych chtěl poděkovat Ing. Petru Němcovi za čas, který věnoval tomuto rozhovoru. Přeji jemu i celému týmu mnoho úspěchů při plnění cílů, které si stanovili. ■

Statek Sobětica – užitkovost na ustájenou dojnici

	kg mléka	roční dodávka
rok 2021	28,9	7,2 milionu l
rok 2024	33,2	9 milionů l
v současnosti	35	

Farma Neznašovy – užitkovost na ustájenou dojnici

	kg mléka	roční dodávka
rok 2022	19,0	1,9 milionu l
rok 2024	29,4	3,8 milionu l
v současnosti	36,5	

Plány do budoucna

Statek Sobětica	40 l/ustájenou,	roční dodávka 11 milionů litrů při průměrném stavu 740 kusů
Farma Neznašovy	40 l/ustájenou,	roční dodávka 6,6 milionu při průměrném stavu 450 kusů

JTZE POLCAST

Proč je Česko na špici ve výrobě mléka v EU? Hostem POLCASTU je Ing. Petr Němec.

SiloSolve® MC Microbial Control

Bakteriální silážní inokulant pro omezení klostridií

- Výhody:**
- Rychle rostoucí a konkurenceschopné bakterie mléčného kvašení dominují a řídí fermentaci
 - Rychlý pokles hodnoty pH omezuje rozvoj nežádoucích mikroorganismů
 - Omezením rizika klostridiálního kvašení snižuje degradaci NL, zlepšuje nutriční parametry siláže a zlepšuje chutnost
 - Patentovaný kmen snižuje počet klostridií

SiloSolve® EF Enhanced fermentation

Bakteriálně enzymatický inokulant pro obtížnější podmínky silážování

- Výhody:**
- Snižuje degradaci NL i produkci amoniaku, v silážích zůstává zachováno více NL
 - Doporučená dávka enzymů zpřístupňuje živiny bakteriím mléčného kvašení a zvyšuje stravitelnost siláže
 - Velmi výhodný poměr mezi dosaženou kvalitou siláže a cenou přípravku
 - Maximálně zachovaná produkční účinnost konzervovaných krmiv

Bactozym® Premium

Bakteriálně enzymatický inokulant zvyšující nutriční hodnoty silážovaných plodin

- Výhody:**
- Vysoká dávka bakterií zajišťuje důkladné prokvašení.
 - Vysoká dávka enzymů zpřístupňuje živiny bakteriím mléčného kvašení a zvyšuje stravitelnost siláže.
 - Zvýšený příjem a produkční účinnost konzervovaných krmiv

SiloSolve® FC Fungal Control

Bakteriální inokulant pro zrychlení fermentace a zlepšení aerobní stability

- Výhody:**
- Zrychlená fermentace umožňuje zkrmování již po 7 dnech
 - Prokazatelně zlepšená aerobní stabilita až 240 hodin
 - Rychle rostoucí a konkurenceschopné bakterie mléčného kvašení dominují a kontrolují fermentaci
 - Patentovaná schopnost bakterií rychle vytvářet anaerobní prostředí
 - Statisticky významné snížení počtu kvasinek a plísní (o 65%)

SiloSolve® OS Oxygen Scavenging

Kombinovaný silážní přípravek speciálně navržený pro ochranu povrchových vrstev.

- Výhody:**
- Stabilizace povrchů siláží
 - Výrazně snižuje ztráty organické hmoty nejen povrchových vrstev
 - Snižuje práci s odstraněním znehodnocených horních vrstev
 - Pro siláže skladované ve vacích a kulatých balících
 - Zamezuje růstu plísní a tím snižuje produkci mykotoxinů v silážované hmotě

Microsil™ Premium

Bakteriální silážní inokulant pro kvalitnější fermentaci

- Výhody:**
- Vysoká koncentrace bakterií zajišťující kvalitní fermentační proces
 - Snižuje možnost zahřívání a zlepšuje aerobní stabilitu
 - Optimální kombinace homo a heterofermentativních mikroorganismů
 - Omezuje výši sekundárních ztrát

Pomůžeme
vaší siláži
ujít dlouhou
cestu.

Kontakty:

Ing. Michaela Pilná +420 606 627 950

Ing. Petr Pleyer +420 602 545 215

Ing. Štěpán Řezáč +420 724 350 148

Dubnové TOP holštýnských býků

Na začátku dubna jsou pravidelně publikovány nové žebříčky býků. Pro tentokrát nás však české plemenné hodnoty vyvedly aprílem, a to tři týdenním. I přes tuto nepříjemnost jsem rád, že jako již tradičně v Chovu skotu se s vámi mohu ohlédnout za publikovanými plemennými hodnotami z domova i z významných „holštýnských zemí“.

■ autor: Ing. Roman Hruša

Nový systém výpočtu PH & český žebříček SIH

Ve většině zemí byly „aprílové“ plemenné hodnoty publikovány prvního nebo druhého dubna. My jsme si na české plemenné hodnoty museli počkat o tři týdny déle. Výsledky byly oficiálně zveřejněny až ke konci dubna. Co k tomu říci? Po problémech s výpočtem v prosinci 2024 a výpadkem při výpočtu plemenných hodnot u býků se vzdušnými registry v srpnu 2024 asi většina chovatelů očekávala větší úsilí vyhnout se blamáži. Po publikaci výsledků 23. 4. 2025 musím konstatovat, že se to moc nepovedlo. U skotu, vzhledem k jeho dlouhému generačnímu intervalu, je stabilita a kontinuita ve šlechtění skutečně klíčová. Jakékoli převratné změny a posuny „ode zdi ke zdi“ mohou mít zásadní dopady na celý proces šlechtění v populaci. Proto je třeba každou zásadní změnu dobře připravit, prodiskutovat a souběžným výpočtem ověřit, jestli se vše nevyvíjí neočekávaným směrem. To se bohužel nestalo.

Ve druhé polovině loňského roku se vzhledem k narůstajícímu množství informací a údajů pro odhady PH začaly objevovat problémy s konvergencí konvenčního modelu produkce a tyto problémy se stupňovaly. Proto Plemdat zvolil rychlý přechod na nový systém pro odhad PH vytvořený týmem prof. Misztala, University of Georgia USA. Jedná se o poměrně náročný proces, který přinesl řadu úprav a změn. Po spuštění výpočtu byly nepřesným způsobem sestavovány původy býků, kteří u nás nejsou registrováni a jsou pouze v původech našich zvířat (býci se vzdušným registrem). Došlo tak k nadhodnocení skupiny jedinců. Z tohoto důvodu byla publikace PH v původním dubnovém termínu zastavena a bylo provedeno několik nezbytných úprav. Výpočet byl následně několikrát znovu spuštěn a byla důkladně kontrolována konvergence výpočtu a další kritéria zejména u produkce i dalších znaků.

Zároveň byla u znaků produkce posunuta báze na ročník narození krav 2020–2015, posun znamená pokles PH produkce o cca 135 kg mléka. Vzhledem k tomu, že nový model výpočtu má výraznější genetické trendy, úprava báze se projevila poměrně variabilně u jednotlivých zvířat.

Terra-Calroy Zuri

Výsledek určitě nepotěšil chovatele, ani firmy, kteří se zabývají šlechtěním na základě domácích plemenných hodnot a indexu SIH. Býky českých chovatelů na špici žebříčku genomických býků vystřídal potomci amerického býka se vzdušným registrem AltaKewlov 293-940. U prověřených býků zase TOP USA býk Genosource Captain NXB-684 ztratil téměř 1000 kgM a více než 10 bodů indexu SIH, při 9036 hodnocených dcerách a 548 stádech ve světě.

Věřím, že další postup při aplikaci nových metod pro výpočet plemenných hodnot na domácí populaci bude více transparentní a připravený.

Býci za „velkou louží“ v USA

V dubnu došlo po pěti letech k posunu báze. Současná báze jsou krávy narozené v USA v roce 2020. Výpočet probíhá stále dvoustepovou metodou.

Mezi prověřenými býky asi všechny překvapil býk **NBR-137 Terra-Calroy Zuri** (AltaZazzle x Tahiti), který se vyhoupl na čtvrté místo žebříčku TPI prověřených býků a nachází se i mezi nejlepšími býky indexu NM a DWP. Zuri má již první otelebné dcery i u nás v ZOS Šestajovice-Jirny, a. s., další se budou telit v ZD „Růžový Palouček“ Morašice a ostatních chovech po celé ČR. Svoji pozici na první straně oficiálního žebříčku TPI si udržel (34. místo) býk **NBR-065 Pine-Tree Engineer** s hodnotou TPI 3170 a NM 756. Engineer pochází z rodiny legendární americké plemenice Wesswood HC Rudy Missy EX-92. Ze stejné rodiny pocházejí i býci NXB-037 Seagull-Bay Supersire, NEO-282 Mountfield SSI Dcy Mogul, NBR-019 Pine-Tree Halftime, NEO-898 Peak Morant a NXB-342 De-Su 11236 Balisto. Engineer má již 157 otelebných dcer i u nás. První dvě dcery ukončily 1. laktaci v ZD Čechovice s produkcí za 305 dnů, 14 359 kgM a 14 211 kgM. Býk **NBR-019 Pine-Tree Halftime** má v USA

hodnocených 174 dcer ve 23 stádech, v ČR je hodnocených dokonce 586 dcer v 86 stádech. Dále má dcery v Itálii, Německu, Dánsku i Nizozemsku. Celkem tedy v šesti zemích 990 dcer ve 185 stádech. Halftime v USA boduje také na indexu DWP\$ (Dairy Wellness Profit Index), kde je aktuálně s hodnotou 709 na dvacátém šestém místě mezi prověřenými býky. Halftime, stejně jako Engineer a Morant, pochází z rodiny Wesswood HC Rudy Missy EX-92. **NEO-898 Peak Morant** je na indexu DWP\$ dokonce na místě 17.

Z TOP prověřených býků na dcerách je zajímavý **NXB-988 Matcrest Riverting Gordy** s indexy TPI 3139 a NM\$ 806 a TOP 3 DWP\$ 910. V USA je hodnoceno 2538 dcer, které mají vyrovnanou produkci mléka (+494 kgM) při plusových složkách +0,14 %T a +0,01 %B.

Dále je v nabídce TOP 13 TPI v USA **NBR-281 Plain-Knoll Crusher** (Calvary x Legendary x Josuper). Crusher je ještě lepší v indexech NM 927 (TOP 11), DWP\$ 899 (TOP 4).

Z genomických býků je výrazným plemeníkem **NXB-914 Peak Motorhead** (Tyrol x Upside x AltaZazzle) s TPI 3255. Býk má mírně delší struky. Dcery budou mít vyrovnanou produkci (+735 kgM s +0,02 %T a +0,01 %B) s kappa kaseinem BB, budou mít zdravé paznehty (104) a plodné (FI +1,6).

Dalším zajímavým genomickým býkem je **NBR-346 Matcrest Earlysign** (Frost Bite x Endeavor x Medley), TPI 3098, NM 730. Earlysign vyniká především v efektivitě produkce, je vhodný na robotické systémy dojení (zadní struky dále od sebe), má zdravá vemena, dobré somatické buňky a také vyrovnanou produkci mléka i mléčných složek. Zajímavými býky z nabídky jsou také **Peak Anvil** (Maverick x Altawheelhouse x Lionel) TPI 3302, **Peak Mystical** (Altamainstream x Moonrise x Fastball) s indexem NM 1044 a s DWP\$ 1205 aktuálně TOP 11. A nově také Zuriho syn **Ar-Joy Cu Zuri Madden** (Zuri x Parfect x Eisaku), výrazný typář +1,97 s korektními struky a indexem TPI 3309. Rodina sahá v osmé generaci k vynikající plemenici Markwell Outside Finesse EX90. Jedná se o rodinu světoznámé matky býků Markwell Blackstar Raven EX95. Prababičkou Maddena je vynikající výstavní plemenice, Fullthrottle Music Medley EX90.

Nizozemská TOP NVI

V dubnu došlo ke každoročnímu posunu báze. Současná báze jsou krávy narozené v NLD v roce 2020. Výpočet probíhá jednostepovou metodou. Novinkou je publikace plemenných hodnot pro metan. PH pro metan je založena na rozdílech naměřených mezi kravami, index s průměrem 100 a směrodatnou odchylkou 4. Detaily jsou popsány v samostatném článku.

Z genomických býků jsou nově zařazeni do nabídky genomičtí **Delta Economy** (Tavern x Turmeric Red), **Delta Circus P** (Hadi x Abundant) a homozygotně bezrohý **Delta Swain PP** (Simon P x Batch P).

Genomický **NBR-322 Delta Morgan** pochází z kombinace (Gladius x Louxor) a rodiny Whittier-Farms Lead Mae EX-95. Jeho otec Gladius je prověřený v Německu TOP 11 národní hodnocení, TOP 4 NLD. Morgan obdržel výborné hodnocení efektivitě (+16) díky efektivní konverzi krmiva (109), dlouhověkosti (+355) a predikci velmi vysokých nádojů dcer (+2114 kg mléka s beta kaseinem A2A2), což se projevilo i na vysokém ekonomickém indexu Inet +644. Předností je i ideální utváření vemen (105). Třetím býkem TOP prověřených býků je **NXB-474 Delta Reloader** (NVI 296). Reloader má nyní ve VOD Zdislavice jednu dceru otelenou na čtvrté laktaci CZ 467875921 (celkem GP83,

Delta High Tide PP

vemeno GP84, končetiny GP81), s aktuální produkcí za 332 dní 22 310 kg mléka a uzavřenou třetí laktací 20 440 kgM s 3,56 %T a 3,14 %B. Dále dceru s uzavřenou třetí laktací, CZ 468092921 (celkem GP80, vemeno GP81, končetiny GP82) 21 315 kgM s 3,61 %T a 3,16 %B, a CZ 468021921 (celkem VG85, vemeno VG85, končetiny GP84), druhá uzavřená laktace 18 674 kgM s 3,72 %T a 3,02 %B a CZ 468063921 (celkem GP82, vemeno GP83, končetiny G79), její třetí uzavřená laktace činila 21 088 kgM s 3,42 %T a 3,27 %B!

Reloader vyniká v efektivitě (+19) a zdraví (+8). Uvedené indexy si zasloužil zejména špičkovou dlouhověkostí (+652), efektivní konverzí krmiva (111), zdravými vemeny (111) i paznehty (106) a slušnou produkcí mléka (+1317 kg) s kappa kaseinem BB a velmi nízkým obsahem SB (112). Je možné ho využívat i na jalovice.

Redi

V dubnu došlo také ke každoročnímu posunu báze. Současná báze jsou RED krávy narozené v NLD v roce 2020. Výpočet probíhá jednostepovou metodou.

Z genomických býků jsou nově zařazeni do nabídky outcrossový Create býk **Delta Tadej P** (Buldozer P Red x Eloy) s výraznými mléčnými složkami +0,82 %T a 0,31 %B. Dalším rozšířením nabídky je homozygotně bezrohý **Delta High Tide PP** (Warren P *RF x Launch PP Red) s kaseiny A2A2, BB a výbornou mléčnou produkcí 2229 kgM, 79 kgT a 75 kgB.

Mezi prověřenými býky se na vrcholu nizozemského žebříčku drží **RED-799 Poppe Freestyle**, aktuálně TOP 6 býk, s NVI 254, efektivitou produkce +14 a Inet +423. Freestyle má v Německu RZG 140 a byl by na šestém místě prověřených býků, ve světě má již hodnocených 3120 dcer v 971 stádech. Nejvíce dcer je aktuálně hodnocených v Německu, 1182 prvotelek.

Zajímavé jsou také výsledky z redholštýnského programu v USA. CRV je v současné době majitelem jednoho z nejlepších genomických redů dostupného v USA, **Ladys-Manor Oriole-RED** (Progenesis Champion-Red x Progenesis Granite) s TPI 3070. Jedním z nejlepších *RC býků nabízených na americkém trhu, a to je **Bomaz Cola** *RC (Peak Fugleman x Hoogerhorst DG OH Rubels-RED), TPI 3236. ■

Kompletní nabídku našich býků najdete i s katalogovými listy na webu: www.crv.cz

NOLIFLORE

**Inovativní řešení pro hygienizaci
stájí a udržení mikrobiální rovnováhy**

- ✓ Zajišťuje zdravé prostředí pro zvířata
- ✓ Pravidelná aplikace probiotik udržuje stáje čisté a bezpečné
- ✓ Přináší dlouhodobé zdraví a pohodu zvířat

Noliflore obsahuje pečlivě vyšlechtěné kmeny bakterií *Bacillus subtilis* a *Lactococcus lactis*, které jsou známé svými probiotickými vlastnostmi a jsou zcela bezpečné pro zvířata i pro lidi.

Aplikace Noliflore je rychlá a snadná. Stačí rozpustit koncentrát ve vodě a postříkem aplikovat do prostředí, ve kterém zvířata žijí..

Skot

telata, jalovice,
dojnice

Prasata

selata, výkrm

Drůbež

kuřata, nosnice,
brojleři

Zóna inhibice mezi koloniemi probiotika zastoupeného kmenem *Bacillus subtilis* obsaženým v probiotickém preparátu Noliflore a patogeny.

Koupíte na FaSy.cz
www.fasy.cz/noliflore

NOLIFEET

Probiotický bakteriální roztok, speciálně navržený pro prevenci a péči o zdraví paznehtů přežvýkavců.

- ✓ Obsahuje pečlivě vybrané kmeny prospěšných bakterií *Bacillus* spp. a *Lactococcus* spp.
- ✓ Vytváří nepřátelské prostředí pro patogeny, které způsobují infekce, a přispívá ke snížení rizika výskytu infekčních onemocnění paznehtů.
- ✓ Zlepšení životních podmínek zvířat – Snižuje bolest a stres způsobené kulháním.
- ✓ Jednoduchá aplikace – Snadné použití pomocí postřiku jednou týdně.
- ✓ Prevence i péče – Chrání před infekcemi a podporuje hojení již vzniklých lézí (M1 a M2 stádia).
- ✓ Zvýšení ziskovosti chovu – Redukce ekonomických ztrát způsobených kulháním, které v Evropě dosahují až 250 EUR na jednu krávu ročně.
- ✓ 100% přírodní složení – Neobsahuje chemické látky ani antibiotika, je bezpečný pro zvířata i životní prostředí.

Koupíte na FaSy.cz
www.fasy.cz/nolifeet

Riziko vysokého obsahu silážích s nízkou úrovní na použitém silá

Vysoké ceny dusíkatých hnojiv a environmentální omezení nutí zemědělce snižovat přísun dusíku do půdy. V důsledku takto redukovaného vstupu dusíku se snižuje i obsah dusičnanů v rostlinách. Na jedné straně je to vnímáno pozitivně. Na druhé straně dusičnany inhibují klostridie v počátečních fázích fermentace siláže tím, že se rozkládají na dusitany a plyny NOx.

■ autor: **Dr. Ivan Eisner**, Zdraví a výživa zvířat a rostlin Chr. Hansen
■ přeložil: **Ing Petr Pleyer**, Novonesis

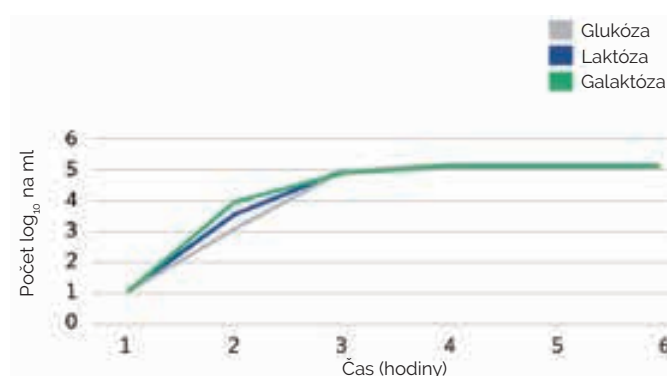
Ovlivňuje intenzita hnojení dusíkem produkci kyseliny máselné?

Za normálních podmínek představuje vytvoření anaerobních podmínek (absence kyslíku) uvnitř siláže prostřednictvím dobrého zhutnění a utěsnění nezbytný předpoklad pro brzký nástup produkce kyseliny mléčné bakteriemi mléčného kvašení. To umožňuje pokles pH na úroveň, kdy klostridie nemohou růst. Problém nastává, když jsou již nastoleny anaerobní podmínky, ale hladina pH ještě nedosáhla své cílové nízké hodnoty, a tedy inhibiční úrovně proti klostridiím. V této situaci mohou klostridie růst velmi rychle, protože za optimálních podmínek trvá maximálně 3–4 hodiny, než se jejich populace zvýší z 10 na 100 000 v 1 ml živného roztoku (graf 1).

V závislosti na počtu bakterií mléčného kvašení, úrovni ve vodě rozpustných sacharidů, pufracní kapacitě a obsahu sušiny plodiny může doba potřebná k poklesu pH na bezpečnou úroveň trvat dva dny až dva týdny – nebo déle! Pokud rostliny obsahují dostatečné množství dusičnanů, prochází několika rozkladnými kroky, kdy růst klostridií během prvních dnů po sklizni siláže inhibují různé vedlejší produkty, jak bylo naznačeno výše. Pokud je obsah dusičnanů nižší než 0,05 % sušiny, je třeba během prvních dnů po sklizni očekávat siláž obsahující kyselinu máselnou z důvodu aktivity klostridií.

Homo- nebo heterofermentativní bakterie

Neošetřené siláže plodin obsahujících méně než 0,05 % dusičnanu v sušině (bez dusičnanové) jsou náchylné máselnému kvašení. Silážní inokulanty obsahující homofermentativní bakterie mléčného kvašení zajišťují rychlé a výrazné snížení pH. To v ideálním případě zabraňuje růstu klostridií, a pokud počasí neumožňuje rychlé zavadnutí, přímo snižuje riziko zkažení

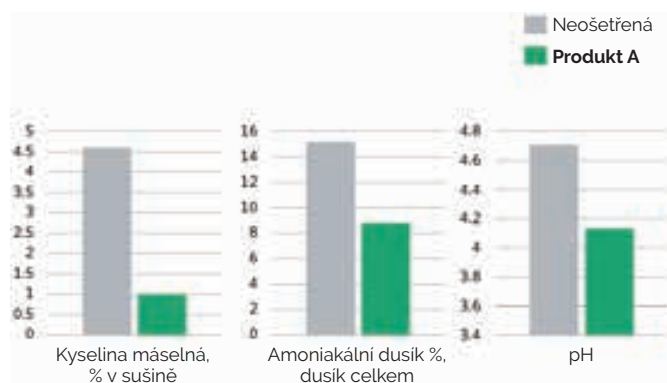

Graf 1: Růst *C. perfringens* typu A v různých médiích (Odobadi et al. 2012)

siláže. Pro silně zavadlou trávu však lze doporučit inokulaci heterofermentativními bakteriemi mléčného kvašení, které produkují kyselinu octovou. U travní siláže bez dusičnanů se jedná o nejlepší techniku, která kromě dobré fermentace umožňuje prodlouženou aerobní stabilitu.

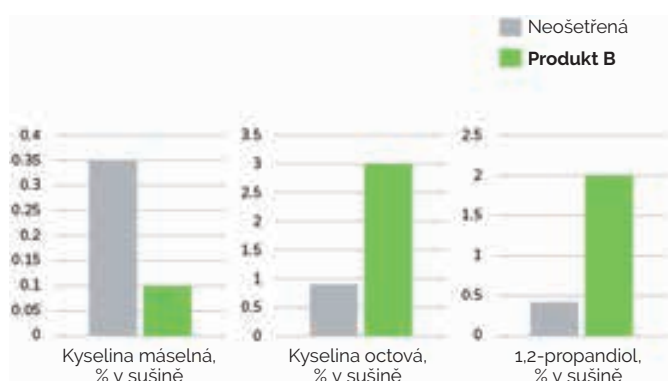
Mohou bakteriální inokulanty pomoci?

Nejlepším způsobem, jak zabránit máselnému kvašení, je nechat před silážováním trávu dostatečně zavadnout. Ale... co dělat, pokud povětrnostní podmínky nejsou optimální a nelze dosáhnout optimální úrovně sušiny, když víme, že samotné zavadnutí nemůže v případě travin bez dusičnanů zabránit růstu klostridií? Odpověď na tyto otázky hledaly dva silážní pokusy s travní hmotou pocházející z pastviny s nízkou intenzitou hnojení N.

Graf 2: Pokus 1: Koncentrace kyseliny máselné, amoniaku a hodnota pH mokré siláže připravené v balících bez bakteriálního inokulantu a inokulovaných SioloSolve® MC (produkt A), který zlepšuje fermentaci (pokus 1)

kyseliny máselné v travních hnojení dusíkem v závislosti žním inokulantu

Graf 3: Pokus 2: Koncentrace kyseliny octové a 1,2-propandiolu v zaváděných balících siláže bez nebo s inokulací SiloSolve® FC (PRODUKT B – navržený pro zlepšení aerobní stability)

Odpoledne byla tráva posečena a rozhozena na široko. Další den ráno byla část trávy sebrána a slisována do válcových balíků (pokus 1). Kontrolní balíky nebyly ošetřeny žádným inokulantem. Inokulované balíky byly ošetřeny produktem, který by měl zabránit klostridiální fermentaci **SiloSolve® MC** (produkt A). Takto sklizená tráva měla asi 20 % sušiny. Další část trávy byla sebrána o den později po intenzivním zavádění s obracením dvakrát denně. V takto sklizené trávě byl podíl sušiny asi 46 % (pokus 2). Tato sušina je obecně uznávána jako bezpečná pro prevenci klostridiálního růstu, ale přináší vysoké riziko zahřátí a zkažení siláže poté, co je během odběrávání vystavena vzduchu. Kontrolní balíky opět nebyly ošetřeny žádným inokulantem. Inokulované balíky byly ošetřeny produktem, který by měl zlepšit aerobní stabilitu siláže **SiloSolve® FC** (produkt B). Všechny balíky byly zabaleny osmi vrstvami plastové fólie a uloženy ke skladování po dobu nejméně dvou měsíců.

Pokus 1

Vysoké koncentrace kyseliny máselné, amoniakálního dusíku a zvýšená hladina pH jsou hlavními indikátory klostridiální fermentace v silážích. Z grafu 2 je zřejmé, že mokrá siláž bez inokulačního činidla měla velmi vysokou koncentraci kyseliny máselné a amoniaku. Hladina pH byla také vyšší v porovnání s optimem pro pozorovanou koncentraci sušiny. Tuto siláž zkažily klostridie. Inokulovaná siláž měla mnohem nižší koncentrace kyseliny máselné, amoniaku a také nízkou požadovanou hodnotu pH.

Pokus 2

Ani silné zavádění nedokázalo zcela inhibovat růst a aktivitu klostridií v neošetřené siláži (graf 3). Neošetřené balíky měly vyšší koncentraci kyseliny máselné než ošetřené balíky (všimněte si odlišné stupnice u kyseliny máselné u grafů 2 a 3).

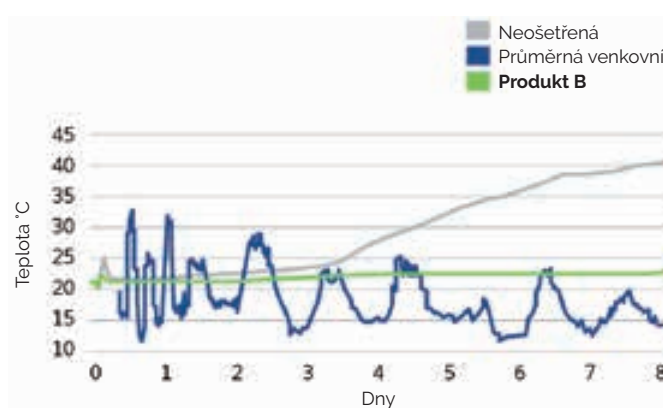
Obrázek 1: Test aerobní stability

Jak se očekávalo, inokulant pro zlepšení aerobní stability **SiloSolve® FC** (PRODUKT B) zvýšil koncentraci kyseliny octové a 1,2-propandiolu v siláži (graf 3).

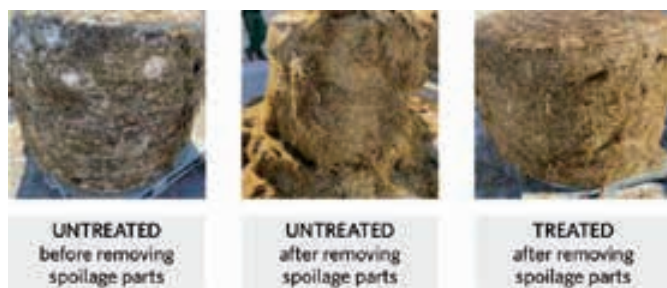
Vyšší hladina kyseliny octové sama o sobě není zárukou delší aerobní stability. Proto byl s použitím siláží z pokusu 2 proveden test aerobní stability. Do středu balíků byly umístěny záznamníky teploty. Pro zdůraznění aerobní stability byla odstraněna plastová fólie na horním plochém konci balíků, aby byl po dobu následujících osmi dnů skladování umožněn kontakt se vzduchem (obrázek 1).

Neošetřené balíky se začaly zahřívat již čtvrtý den po rozbalení (graf 4). Balíky ošetřené **SiloSolve® FC** (PRODUKT B) udržovaly stabilní teplotu až do konce testu aerobní stability.

Po jednom týdnu skladování při aerobní expozici byly balíky zcela rozbaleny (obrázek 2). Vizually zkažené části balíků byly odstraněny a zváženy.

Graf 4: Teplota uvnitř balíků během testu aerobní stability

Obrázek 2: Vizuálně zkažený povrch neošetřeného balíku (vlevo), po odstranění zkažené části (uprostřed) a nepoškozený balík ošetřený SiloSolve® FC (vpravo).

Jaké jsou praktické dopady takového pokusu? Asi 20 % siláže z neošetřených balíků bylo po jednom týdnu expozice zkaženo a zlikvidováno. Přestože týdenní expozice nezabalených balíků nemusí odrážet běžnou praxi, zamyslete se nad tím, jak rychle se na mléčné farmě odebrá siláž z čelní stěny silážního žlabu. Není neobvyklé, že překonání celé šířky trvá několik dní až týden, což v podstatě znamená, že budete ze stěny vždy odebrat siláž, která byla po delší dobu vystavena vzduchu. Sušší plodiny se obtížně hutní a jsou během odběru přirozeně více vystaveny aerobnímu znehodnocení. 20 % ztráta by tedy opravdu nebyla tak neobvyklá. Ztráta 20 % hmoty ze 700 kg balíku je relativně malé množství, ale 20 % odpad z tisícitunové silážní jámy je velká ztráta – i když možná méně viditelná pouhým okem...

Závěry

Před sklizní je obtížné obsah dusičnanů v trávě odhadnout. Záleží na úrovni hnojení dusíkem, ale také na době uplynulé

od předchozího hnojení, na počasí, na dešťových srážkách a letěch snižování intenzity hnojení. Následující kontrolní body vám pomohou vybrat správnou strategii:

- Pokud máte ekologickou farmu nebo pokud se u vaší travní siláže z předchozí sezóny vyskytovala kyselina máselná i přes optimální obsah sušiny, je tráva s největší pravděpodobností bez dusičnanů.
- V případě obav má smysl zaslat vzorek trávy několik dní před sklizní do certifikované laboratoře pro analýzu dusičnanů. Pokud výsledek ukazuje obsah dusičnanů pod 0,05 % sušiny, jedná se o trávu bez dusičnanů. Pokud se hmota siláže bez správného ošetření, je náchylná k máselnému kvašení.
- Silážní inokulanty obsahující homofermentativní bakterie mléčného kvašení jako **SiloSolve® MC**, které zajišťují rychlý a hluboký pokles pH a v ideálním případě přímo inhibují růst klostridií, jsou potřebné ke snížení rizika zkažení siláže, pokud počasí neumožňuje silné zavadnutí.
- Tyto siláže vyžadují velmi dobré zhutnění a vysokou rychlost odběru, aby se zabránilo zahřátí a zkažení po otevření.
- Pro silně zavadlou trávu lze doporučit inokulaci přípravky obsahujícími heterofermentativní bakterie mléčného kvašení produkující kyselinu octovou, jako **SiloSolve® FC**. Tyto produkty jsou nejlepší technikou pro travní siláž bez dusičnanů, která kromě dobré fermentace umožňuje i prodlouženou aerobní stabilitu.
- V každém případě zabraňte kontaminaci půdou během sekání, obracení a sběru trávy. Půda je hlavním zdrojem kontaminace klostridiemi.
- Chcete-li získat další užitečné tipy, které vám pomohou připravit optimální siláž i za zhoršených podmínek, obraťte se na místního konzultanta. ■

INFO NOVONESIS

novonesis

Semináře Novonesis 2025 (Chr. Hansen Czech Republic, s. r. o.)

■ autor: Ing. Petr Pleyer, Novonesis

Začátek roku se vždy nese v duchu informování našich zákazníků a partnerů, co nového jsme pro ně na následující silážní sezónu připravili. Proto se právě v tomto období koná nejvíce seminářů a setkání. První akcí tohoto roku byl seminář, který jsme pořádali společně s naším distributorem společností Agro-la, spol. s r. o., v Penzionu U Zámku v Pluhově Žďáru dne 13. února. Seminář zahájil Ing. Jiří Boček starší a poté si účastníci vylisovali přednášku „Hodnocení výživného stavu rostlin v průběhu vegetace“, kterou přednesl Ing. Jiří Boček mladší. Následovala přednáška Ing. Petra Pleyera, který se věnoval procesu silážování od pole až na krmný stůl. Poslední odbornou přednášku „Inovace v pěstování víceletých

pícnin“ přednesl prof. Ing. Josef Hakl Ph.D. I přes nepřízeň počasí byla účast odborné veřejnosti velmi dobrá. Další akcí letošního roku byl seminář spolupřátel se společností ZZN Jihlava, a. s., který se konal v krásném prostředí Wellness Penzionu Medličky dne 13. března. Úvod obstarala Ing. Michaela Pilná ze společnosti Novonesis a na ni navázal Ing. Pleyer s přednáškou „Ekonomika silážních ztrát“. Závěrečné přednášky se ujal Ing. Ivan Houdek ze společnosti DLF Seeds, s. r. o., který se věnoval problematice pěstování trav, jetelotráv a jetelovin na orné půdě. Také se neopomenul zmínit o problematice trvalých travních porostů, jejichž potenciál stále nevyužíváme dostatečně. Poslední jarní akcí byl odborný seminář pořádán společně se společností Prima-

gra, a. s., a to dne 3. dubna v penzionu Obora v Horšově na Domažlicku za účasti několika dalších firem. Hlavní přednášku zde měl opět Ing. Ivan Houdek ze společnosti DLF Seeds, s. r. o., který se věnoval problematice pěstování trav, jetelotráv a jetelovin na orné půdě. O další odborné přednášky se postarali za společnost Novonesis Ing. Petr Pleyer – „Silážní aditiva v praxi“, a Ing. Zdeněk Štokr – „Portfolio konzervantů fy Bioferm“, ze společnosti Bioferm CZ.

Na těchto seminářích je možné se dozvědět zajímavé informace o výrobě obilných krmiv, použití silážních aditiv a mnoho novinek z dalších oblastí. Většina ze zmíněných akcí má již dlouholetou tradici, a proto tento článek považujte za pozvánku třeba na příští rok. ■

VÝŽIVA SKOTU **ROBOTIZOVANÝCH** MLÉČNÝCH FAREM

DE HEUS, **VÁŠ ROBOTEXPERT**

Robotické farmy jsou trendem v sektoru mléčného skotu.

Mezi výhody robotického dojení patří nejen vyšší frekvence dojení, která vede k nárůstu užitkovosti Vašich dojnic. Nárůst užitkovosti samozřejmě klade vyšší nároky na kvalitu výživy dojnic.

Společnost De Heus je připravena pomoci Vám s výživou dojnic Vašich robotizovaných farem.

Více informací najdete na www.deheus.cz

de heus
powering progress

Znaky v plodnosti: ač všude přinášejí

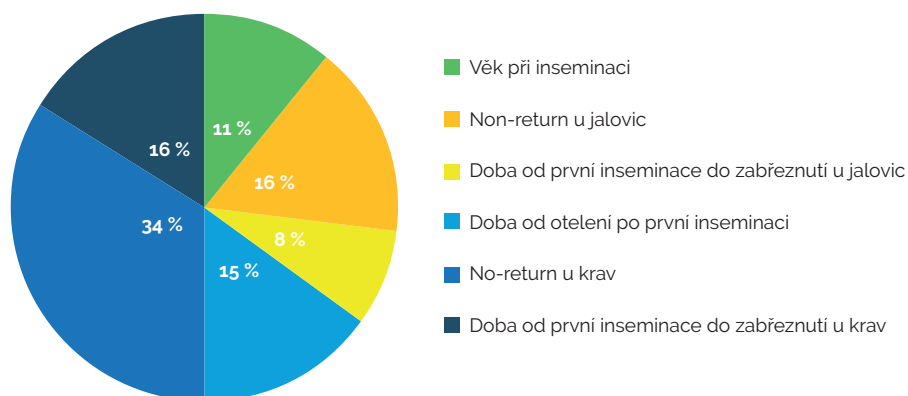
Od 60. let do začátku nového tisíciletí produkce krav enormně vzrostla, zatímco plodnost znepokojivě klesala. Před dvaceti lety byly zavedeny selekční znaky plodnosti a s pomocí genomiky se podařilo tento klesající trend zvrátit.

■ zdroj: **Holstein International 04/2025**
■ přeložila: **Martina Sasáková**

Ve Spojených státech jsou součástí genetického hodnocení, které poskytuje CDCB, čtyři znaky plodnosti. Nejznámější pro chovatele je DPR (Daughter Pregnancy Rate = Plodnost dcer). Dalšími jsou CCR (Cow Conception Rate = Míra zabřezávání krav), HCR (Heifer Conception Rate = Míra zabřezávání jalovic) a EFC (Early First Calving = Věk při prvním otelení). Když americká holštýnská asociace prezentuje genetické hodnocení, zahrnuje tyto čtyři znaky do Indexu plodnosti (FI = Fertility Index). Vzorec tohoto indexu je $(0,4 \times \text{DPR}) + (0,4 \times \text{CCR}) + (0,1 \times \text{HCR}) + (0,1 \times \text{EFC})$. Důvodem pro sestavení tohoto vzorce byla skutečnost, že chovatelé měli tendenci se zaměřovat pouze na jeden znak, většinou DPR, a ostatní znaky ignorovali. Díky jejich kombinaci s adekvátním poměrem jejich váhy v indexu, přispějí k selekci všechny čtyři znaky.

Nový znak

Minulý měsíc byly zveřejněny nové plemenné hodnoty, v rámci nichž došlo ve Spojených státech i ke změně báze, která se aktualizuje každých pět let. V letošním roce tak průměr krav narozených v roce 2015 nahradil průměr krav narozených v roce 2020. Změna báze ukázala genetický pokrok za uplynulých pět let, který představuje cca 750 liber mléka, 45 liber tuku, 30 liber bílkovin a 0,60 PTAT. Výrazné zlepšení vykazuje

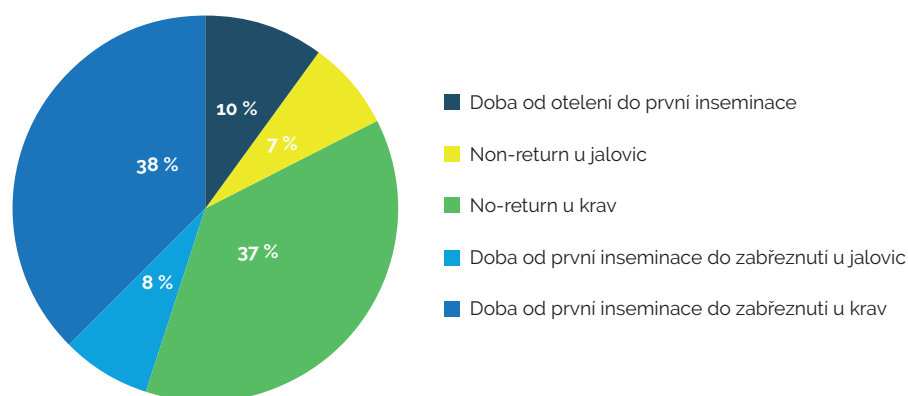
Graf 1: Kanadský index Plodnost dcer se skládá ze 6 znaků s relativní váhou (%)

také většina znaků managementu stáda. Pokud jde o znaky plodnosti, očekávalo se, že CCR se posune o +0,5, HCR o +1,0, EFC o +2,0 a DPR o -0,2! Poslední údaj byl překvapením, protože naznačuje, že hodnota DPR poklesla, což není v souladu s ostatními znaky plodnosti. V posledních týdnech probíhaly diskuse, že DPR přesně neodráží skutečný pokrok, kterého se u holštýnského plemene dosáhlo. Výzkumníci se touto otázkou zabývali a zjistili, že současný předpoklad 50denní dobrovolné čekací doby v rámci DPR již není odpovídající. Dříve bylo v praxi běžné, že se čekalo u všech zvířat alespoň 50 dní po otelení, než byla kráva připuštěna. Způsoby řízení stáda se však za posledních 20 let změnily, a ne všechny krávy mají nastavený stejný systém reprodukce, což může mít vliv na plodnost. Nyní je běžné, že je stádo rozděleno do ně-

kolika segmentů, kdy je jeden segment připouštěn sexovanými inseminačními dávkami a další segment inseminačními dávkami masných býků. Výzkum ukázal, že individuální přístup, který vypočítává upravenou DPR zohledňující variabilitu dobrovolné čekací doby stáda, by byl efektivnější. Byl rovněž vypočítán nový znak FSC (First Service to Conception = Doba od inseminace do zabřeznutí), který ukázal průměrnou hodnotu 62,64 dne.

Německo

Nezkomplikuje přidání pátého znaku plodnosti tyto indexy a nebudou pak ještě nepřehlednější? Ve skutečnosti již řada zemí pět nebo více znaků plodnosti používá. Rozdíl je v tom, že tyto země nezveřejňují hodnoty jednotlivých znaků, namísto toho je kombinují do jediného indexu plodnosti, který je publikován. V Německu je hod-

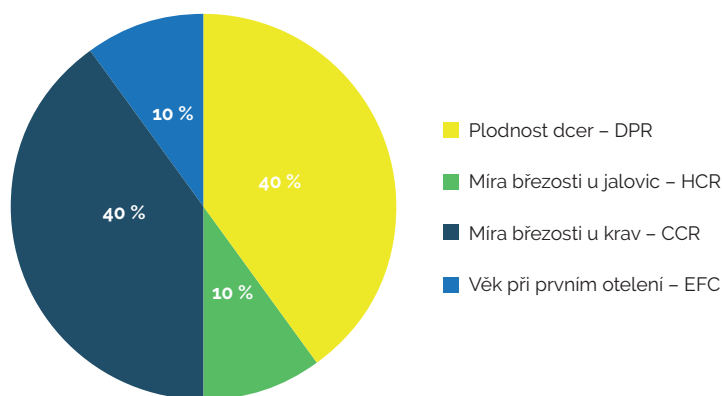
Graf 2: Německý index RZR se skládá z 5 znaků s uvedenou relativní váhou (%)

jsou v každé zemi jiné, pozitivní výsledky

nota plodnosti dcer uváděna jako index RZR (R = Reprodukce), který obsahuje pět různých znaků. 1. Doba od otelení do první inseminace (ve dnech). 2. Non-return rate (% nepřeběhlých) u jalovic (zda zvíře bylo nebo nebylo znovu připuštěno do 56 dnů od první inseminace). 3. Non-return rate (% nepřeběhlých) u krav. 4. Doba od první do úspěšné inseminace (zabřeznutí) u jalovic (ve dnech). 5. Doba od první do úspěšné inseminace (zabřeznutí) u krav. Prvních 10 % indexu RZR je váha doby od otelení do první inseminace, zbývajících 90 % indexu obsahuje další čtyři znaky zabřezávání. Relativní váhy těchto znaků jsou 7,5 % Non-return u jalovic, 37,5 % Non-return u krav, 7,5 % Doba od první do úspěšné inseminace u jalovic a 37,5 % Doba od první do úspěšné inseminace u krav. K hodnocení znaků, které tvoří RZR, se používá model BLUP pracující s více znaky.

Kanada

V Německu používaný model více znaků je ve skutečnosti velmi podobný modelu používanému v Kanadě. Když se podíváte na plodnost dcer v kanadském genetickém hodnocení, je to index, který obsahuje šest různých znaků plodnosti. Těchto 6 znaků plodnosti představuje jen některé ze 16 znaků, které se hodnotí pomocí víceznakového modelu reprodukčních ukazatelů, jenž zahrnuje jak snadnost otelení, tak plodnost. Důvodem je skutečnost, že snadnost telení má na plodnost vliv, který lze zohlednit, pokud jsou všechny znaky vypočítány v rámci stejného modelu. Údaje z těchto dalších přidružených znaků lze použít ke zlepšení přesnosti a spolehlivosti znaků zájmu. Příkladem je Délka březosti, která je jedním ze 16 znaků, ale není přímo použita v indexu plodnosti dcer. Delší doba březosti je spojena s většími telaty, která způsobují více problémů při telení. Snadnost otelení zase ovlivňuje plodnost. Obtížný porod je spojen s vyšším výskytem zadržené placenty, prodlužuje se doba rekonvalescence a počet dní od otelení do první inseminace. Proto se znak Délka březosti nezveřejňuje, protože není záměrem provádět změny v populaci, ale údaje nepřímo pomáhají zlepšit přesnost šesti znaků plodnosti,

Graf 3: Index plodnosti (FI) v USA se skládá ze 4 zveřejňovaných znaků plodnosti s uvedenou relativní váhou (%)

kteří jsou zahrnuti do indexu plodnosti dcer. Konečným výsledkem vycházejícím z modelu reprodukční schopnosti se 16 znaky jsou tři samostatné údaje, z nichž každý je indexem složeným z některých ze 16 znaků: Jsou to Plodnost dcer, Schopnost telení a schopnost telení dcer. Tento přístup k využívání víceznakových modelů, které využívají údaje ze souvisejících znaků, aby pomohly zlepšit přesnost, je užitečný zejména u znaků s nižší heritabilitou, jako je plodnost a zdraví.

Šest znaků

Plodnost dcer v kanadském hodnocení se skládá z následujících znaků a vah: 11 % Věk při první inseminaci, 16 % Non-return

u jalovic, 8 % Doba od první inseminace do zabřeznutí u jalovic, 15 % Doba od otelení do první inseminace, 34 % Non-return u krav a 16 % Doba od první inseminace do zabřeznutí i krav. Ačkoliv se názvy znaků mohou v jednotlivých zemích lišit, v některých případech vyjadřují v podstatě totéž. Systémy sběru dat se rovněž v jednotlivých zemích liší, stejně jako formát, v němž se data zaznamenávají. Každý systém se snaží maximálně využít všechny dostupné údaje, což pak vede k rozdílům v hodnocených znacích. USA v současné době zveřejňují čtyři znaky plodnosti, Německo má index RZR, který se skládá z pěti znaků a Kanada zveřejňuje index plodnosti dcer, který se skládá ze šesti znaků. ■

■ autor: Ing. Jiří Zikmund
specialista pro skot

Jmenuji se Jiří Zikmund a v De Heus pracuji jako specialista pro skot. Jsem z jihozápadních Čech a bydlím v malé, ale krásné vesnici Malý Bor v okrese Klatovy. Chov a výživa zvířat mi nejsou cizí, pohybují se kolem nich od dětství na malé farmě. V zemědělství mám praxi čtyři roky jako zootechnik, kde jsem značnou část vedl živočišnou výrobu v podniku s 500 dojnícemi. Když jsem si vyhledával nové zaměstnání, firma De Heus byla jasná volba. Nabízela mi přesně to, co mi v dosavadní práci chybělo. Když jsem si přečetl Kaliber plán od De Heus, byl jsem nadšený. Kvalitní a jasně definovaný postup odchovu od telete po jalovici s přesně definovaným časovým harmonogramem jednotlivých fází odchovu. Tímto věřím, že mohu pomoci ostatním chovatelům, tak jak jsem to potřeboval já ve svém předchozím zaměstnání. De Heus oceňuji za jedinečný přístup k výživě v České republice, protože neposkytuje pouze poradenství, ale zároveň

Nová posila pro farmáře

je výrobcem kompletních krmných směsí, bílkovinných koncentrátů a premixů. Díky tomu produkty De Heus zaujímají značnou část v krmné dávce a mají výrazný vliv na celkový výsledek.

Můj hlavní cíl je zaměření se na robotizované farmy, jejichž množství každým rokem roste. Tento trend je nezastavitelný díky kritickému nedostatku pracovníků v zemědělství. S De Heus nabízím

komplexní přístup skrze program RobotExpert, který umožňuje nahlížet na různé faktory a detaily, které ovlivňují výslednou efektivitu robotického dojení. S pomocí FeedExperta vytvářím kompletní faremní analýzu velmi jednoduše, protože je kompatibilní se všemi značkami dojíčích robotů. Výsledkem je přehledná a komplexní zpráva.

Těším se na spolupráci.

STAŇTE SE SOUČÁSTÍ SILNÉHO TÝMU!

HLEDÁME
SPECIALISTY NA SKOT,
KTERÍ SE NA FARMĚ CÍTÍ
JAKO DOMA
A SKOTU ROZUMÍ.

**POJĎTE
RŮST
S NÁMI**

Nedap Now je cloudová platforma pro řešení Nedap, která kombinuje přesnost a spolehlivost Ovalertu s výpočetním výkonem a škálovatelností cloudového prostředí. Otevírá nové možnosti v oblasti řízení krav a celého stáda.

Hlavní výhody

- ▶ Přístup k datům odkudkoliv, 24 hodin denně, 7 dní v týdnu, 365 dní v roce.
- ▶ Bezproblémové integrace se systémy pro správu stáda a se zainteresovanými zástupci třetích stran.
- ▶ Přístup k většímu množství historických dat za delší časové období.
- ▶ Vytváření přizpůsobených seznamů úkolů s relevantními podklady pro každého člena týmu.
- ▶ Možnost selektivního přístupu k datům členům týmu nebo zástupcům třetích stran.
- ▶ Shromažďování dat na jednom místě pro lepší analýzu a přehled.

„Data využíváme k informovanému rozhodování, preventivním strategiím a proaktivnějšímu řízení. Tam, kde jsme dříve museli reagovat až na skutečnosti, jako je nižší produkce mléka u skupiny krav, díky informacím, které máme, můžeme nyní problém řešit daleko dříve, než k takové skutečnosti dojde.“

Zjistěte více:
<https://crv.cz/cs/service/nedap-now>

BETTER COWS > BETTER LIFE

OVALERT

Nedap Now

Více informací
Lepší rozhodování
Lepší výsledky

BETTER COWS > BETTER LIFE